

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

АРХІТЕКТУРНИЙ

(факультет)

ДИЗАЙНУ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА

(назва випускової кафедри)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

на тему:

«Спортивний комплекс у місті Києві»

Гулий Андрій Володимирович

(прізвище, ім'я та по батькові здобувача повністю)

Київ 2025 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

АРХІТЕКТУРНИЙ

(факультет)

ДИЗАЙНУ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА

(назва випускової кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

дизайну архітектурного середовища

д. арх., проф. _____ В.О. Тімохін

“26” червня 2025 року

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

Спортивний комплекс у місті Києві

(назва)

Виконав **Гулий Андрій Володимирович**

(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

191 – Архітектура та містобудування

(Спеціальність)

«Архітектура та містобудування»

(Освітня програма)

Група АРХ-21-5

Керівник:

Зінов'єва О. С.

(прізвище, ініціали)

кандидат архітектури, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Ідентичність підтверджую

Київ 2025 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Факультет: Архітектурний
Випускова кафедра: Дизайну архітектурного середовища
Освітній ступінь: Бакалавр
Спеціальність: 191 – Архітектура та містобудування
Освітня програма: Архітектура та містобудування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан архітектурного факультету

„___” _____ 2025 року

**З А В Д А Н Н Я
ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

Гулий Андрій Володимирович

(прізвище, ім'я та по батькові студента)

1. Тема роботи

Спортивний комплекс у місті Києві

затверджена наказом ректора КНУБА № _____ від «_____» _____ 2025 року

2. Керівники

Зінов'єва Олена Сергіївна, кандидат архітектури, доцент

(прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

3. Строк подання здобувачем роботи до захисту 20.06.2025 р.

4. Зміст пояснювальної записки:

1. Завдання на проектування;
2. Аналіз вітчизняного та світового досвіду;
3. Містобудівне обґрунтування;
4. Архітектурно-планувальне рішення;
5. Дизайн інтер'єру;
6. Конструктивне рішення;
7. Інженерне обладнання;
8. Охорона праці та навколишнього середовища;

Список використаних джерел;

Додатки

5. Графічний матеріал за розділами:

Р. 1. Ситуаційний план, топооснова ділянки

Р. 2. Ілюстрації аналогів

Р. 3. Ситуаційний план М 1:2000, генеральний план М 1:500, перспективне зображення ділянки з об'єктом проектування в містобудівному контексті з висоти пташиного польоту

Р. 4. Плани поверхів М 1:200, фасади М 1:200, повздовжній та поперечний розрізи М 1:200, перспективне зображення будівлі з точки зору людини

Р. 5. Плани підлоги і стелі М 1:50, розгортки стін М 1:50, перспективне зображення інтер'єру характерного приміщення з точки зору людини

Р. 6. Конструктивний розріз по зовнішній стіні М 1:25

6. Календарний план виконання роботи:

Види робіт та їх зміст	Дата виконання
Розділ 1.	24.02.2025
Розділ 2.	06.03.2025
Розділ 3.	03.04.2025
Розділ 4.	08.05.2025
Розділ 5.	29.05.2025
Розділи 6-8.	02.06.2025
Остаточне оформлення роботи	05.06.2025
Направлення роботи для перевірки на плагіат	09.06.2025
Попередній захист роботи на випусковій кафедрі	18.06.2025
Направлення роботи на рецензування	19.06.2025
Передача матеріалів роботи на кафедру	20.06.2025
Захист роботи	23.06.2025

7. Дата видачі завдання 17.02.2025 р.

Зав. кафедри

_____ В.О. Тімохін
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник

_____ О.С. Зінов'єва
(підпис) (прізвище та ініціали)

Здобувач

_____ А.В. Гулий
(підпис) (прізвище та ініціали)

РЕЗЮМЕ (SUMMARY)		Гулий Андрій Володимирович Hulyi Andrii Volodymyrovych (ПІБ здобувача українською та англійською)	
до кваліфікаційної випускної роботи здобувача:			
ЗВО	Київський національний університет будівництва і архітектури		
Тема (українською та англійською)	Спортивний комплекс у місті Києві Sports complex in the city of Kyiv		
Освітній ступінь	Бакалавр		
Факультет	Архітектурний		
Випускова кафедра	Дизайну архітектурного середовища		
Спеціальність	191 «Архітектура та містобудування»		
Освітня програма	Архітектура та містобудування		
Керівники	Доц. Зінов'єва Олена Сергіївна		
Обсяг роботи:	пояснювальна записка, с.	розділів	креслень формату А1
	51	8	6
Розділ 1. Завдання на проєктування	<i>Сформульовано мету, вимоги до функціонального складу, базу нормативного забезпечення проєктування та склад графічних матеріалів.</i>		
Розділ 2. Аналіз вітчизняного та світового досвіду	<i>Актуальні приклади спортивних об'єктів.</i>		
Розділ 3 Містобудівне обґрунтування	<i>Історична довідка території, її містобудівна ситуація та аналіз. Опис генерального плану та його техніко-економічні показники, функціонального зонування, транспортних та пішохідних зв'язків</i>		
Розділ 4. Архітектурно-планувальне рішення	<i>Планувальна структура будівлі з урахуванням функціональних зв'язків, інклюзивності, нормативних вимог та естетичної виразності.</i>		
Розділ 5. Дизайн інтер'єру	<i>Показ композиційних та колористичних рішень інтер'єру із використанням натуральних матеріалів</i>		
Розділ 6. Конструктивне рішення	<i>Опис несучих конструкцій будівлі: залізобетонний каркас, покриття з металевих ферм, міжповерхові перекриття, вентилязовані фасади та скління.</i>		
Розділ 7. Інженерне обладнання	<i>Опис системи водопостачання, каналізації, опалення, вентиляції з рекуперацією, пожежної безпеки та енергоефективного освітлення.</i>		
Розділ 8. Охорона праці та навколишнього середовища	<i>Охорона праці та навколишнього середовища</i>		
Висновки по роботі:	<i>Проєктування сучасного спортивного комплексу у місті Києві, що враховує особливості території, а також відповідає потребам громади в активному дозвіллі, спорті та оздоровленні.</i>		
Ключові слова: громадська будівля, спорт, архітектура.			
Keywords: public building, sport, architecture			

Здобувач: _____
(підпис)

/А. В. Гулий/
(прізвище та ініціали)

Керівник: _____
(підпис)

/О. С. Зінов'єва/
(прізвище та ініціали)

“ ___ ” _____ 2025

ЗМІСТ

1. Завдання на проектування.....	6
2. Аналіз вітчизняного та світового досвіду.....	10
3. Містобудівне обґрунтування.....	33
3.1. Історична довідка по території забудови.....	33
3.2. Містобудівна ситуація.....	34
3.3. Аналіз ділянки під забудову.....	34
3.4. Опис генерального плану.....	37
3.4.1. Функціональне зонування території.....	37
3.4.2. Рух пішоходів і транспорту.....	38
3.4.3. Техніко-економічні показники генерального плану.....	38
4. Архітектурно-планувальні рішення.....	39
5. Дизайн інтер'єру.....	42
6. Конструктивне рішення.....	43
7. Інженерне обладнання.....	44
7.1. Теплогазопостачання і вентиляція.....	44
7.2. Водопостачання, водовідведення і опалення.....	44
8. Охорона праці та навколишнього середовища.....	45
Список використаних джерел.....	46
Додатки:	49
• Усі креслення проекту	49
• Довідка про перевірку роботи на плагіат	

1. ЗАВДАННЯ НА ПРОЄКТУВАННЯ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні кафедри

Дизайну архітектурного

середовища

зав. каф., д. арх., професор

Тімохін В. О. _____

Студент: Гулий Андрій Володимирович

Група: Арх 21-5

Керівник: Зінов'єва Олена Сергіївна

Тема дипломної роботи: *Спортивний комплекс у місті Києві*

1. Вихідні матеріали (назвати ДБНи, проектні та інші матеріали, що мають бути використані під час роботи над проєктом)
2. Ситуаційний план (рис.1.1)
3. Топооснова ділянки (рис.1.2)
4. Склад та площі приміщень функціональних груп:

№ п/п	Найменування приміщень	Площа, м. кв.	Кількість
Вхідна зона			
1.	Тамбур	7,3	1
2.	Тамбур	14,4	2
3.	Тамбур	5,1	1
4.	Тамбур	3,4	2
5.	Пост охорони	4,4	1
6.	Каса	4,4	1
7.	Вестибюль	164,3	1
8.	Гардероб	33,3	1

9.	Санвузол чоловічий	9,1	1
10.	Санвузол жіночий	9,1	1
11.	Санвузол для МГН	3,9	1
12.	Комора прибиральниці	2,1	1
	Всього	278,6	
Спортивна зона			
13.	Роздягальня з вбиральною та душовою(ж.)	29,9	1
14.	Роздягальня з вбиральною та душовою(ч.)	23,9	1
15.	Кабінет тренера	18,7	1
16.	Тренажерний зал	82,3	1
17.	Роздягальня з вбиральною та душовою(ж.)	72,7	2
18.	Роздягальня з вбиральною та душовою(ч.)	72,7	2
19.	Роздягальня тренера з вбиральною та душовою (ж.)	33,2	1
20.	Роздягальня тренера з вбиральною та душовою (ч.)	33,2	1
21.	Роздягальня суддівська з вбиральною та душовою	32,5	1
22.	Інвентарна	33,9	1
23.	Інвентарна	66,4	1
24.	Трисекційний футбольний зал	1225,8	1
25.	Коридор	201,1	1
26.	Трибуни	232,2	1
27.	VIP-ложе	26,9	2
28.	Приміщення коментатора	18,1	1
29.	Приміщення журналістів	18,1	1
	Всього	2688,9	
Громадська зона			
30.	Фойє	252,5	1

31.	Санвузол чоловічий	20,9	1
32.	Санвузол жіночий	17,9	1
33.	Санвузол для МГН	4,1	1
34.	Фуд-корт	152,5	1
	Всього	448	
Адміністративний блок			
35.	Кабінет лікаря	10	1
36.	Очікувальна	5,6	1
37.	Масажне приміщення	16	2
38.	Роздягальня	10,9	1
39.	Вбиральня з душовою	3	1
40.	Кабінет масажиста	8,5	1
41.	Кабінет директора	21,9	1
42.	Кабінет заступника директора	11	1
43.	Кабінет головного інженера	11	1
44.	Кабінет начальника відділу	10,7	1
45.	Кабінет бухгалтера	10,6	1
46.	Конференц зал	38,1	1
47.	Комора	3,2	1
	Всього	176,5	
Кухонна зона			
48.	Кухня	38,1	1
49.	Роздавальна	12,8	1
50.	Мийна посуду	13,9	1
51.	Комора	4,3	1
52.	Склад	13,9	1
53.	Холодильна камера	10,4	1
54.	Завантажувальна	35,9	1

55.	Розвантажувальна	40	1
56.	Кімната відпочинку персоналу з вбиральною та душовою	31,3	1
	Всього	200,6	
	Загальна площа приміщень	3792,6	

5. Склад проектних матеріалів:

- Креслення та масштаби їх розробки:
 - ситуаційний план М 1:2000;
 - генеральний план М 1:500;
 - плани поверхів М 1:200;
 - фасади М 1:200;
 - поздовжній та поперечний розрізи М 1:200;
 - перспективне зображення будівлі;
 - конструктивний розріз по зовнішній стіні М 1:25;
 - інтер'єр характерного приміщення:
 - розгортки стін М 1:50;
 - план підлоги з розстановкою обладнання М 1:50;
 - план стелі з розстановкою світильників М 1:50;
 - перспектива;
- Презентація дипломного проекту;
- Відео-презентація (фільм-обліт ділянки з будівлею);
- Пояснювальна записка.

Здобувач

(підпис)

А. В. Гулий

(прізвище та ініціали)

Керівник

(підпис)

О. С. Зінов'єва

(прізвище та ініціали)

Рис. 1.1. Розташування об'єкту в межах міста Києва

Рис. 1.2. Ситуаційна схема

Рис. 1.3. Топографічна зйомка ділянки

2. АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА СВІТОВОГО ДОСВІДУ

У сучасних умовах урбанізації та зростання соціальних і екологічних викликів перед великими містами, такими як Київ, особливого значення набуває створення інфраструктури, що сприяє здоровому способу життя та гармонійному розвитку міського середовища. Актуальність теми зумовлена сучасними тенденціями до популяризації спорту, які активно підтримуються на державному рівні, а також потребою в оновленні застарілої інфраструктури міста, що не завжди відповідає сучасним стандартам доступності та енергоефективності.

Аналіз містобудівної ситуації показує, що існуючі спортивні споруди, такі як стадіони та басейни, переважно зосереджені в центральній частині міста, тоді як віддалені райони, як-от Голосіївський чи Дарницький, відчувають брак сучасних комплексів. Це створює нерівномірний доступ до спортивної інфраструктури, що негативно впливає на здоров'я населення та загальний рівень фізичної активності.

Метою дипломної роботи є створення архітектурно-планувального рішення спортивного комплексу, яке б відповідало всім функціональним потребам користувачів. У процесі проектування було проведено комплексний аналіз обраної ділянки, оцінку транспортної доступності, а також вивчення світових практик у сфері спортивної архітектури.

Sport Centre Jules Ladoumegue

Архітектор/Архітектурне бюро: Dietmar Feichtinger Architectes;

Рік: 2014;

Країна: Франція, м. Париж;

Площа: 10 516 м²;

Спортивний центр імені Жюля Ладумега розташований у Парижі був спроектований як відповідь на складні умови урбаністичного середовища — поруч проходить жвава автомагістраль та густонаселена місцевість. Архітектори вирішили будівлю як багатофункціональну та багаторівневу структуру з чітким поділом просторових зон.

Особливу увагу приділено відкритості: великі скляні поверхні фасадів сприяють природному освітленню та візуальному зв'язку з містом. Частина спортивних майданчиків розташована на дахах, що дозволяє ефективно використовувати обмежену ділянку та створити нові зелені публічні простори.

Всі функціональні блоки — тренувальні зали, адміністративні, допоміжні приміщення — організовано навколо зручного комунікаційного вузла, що

робить комплекс прикладом інтегрованого планування в умовах щільної забудови (рис.2.1) [20].

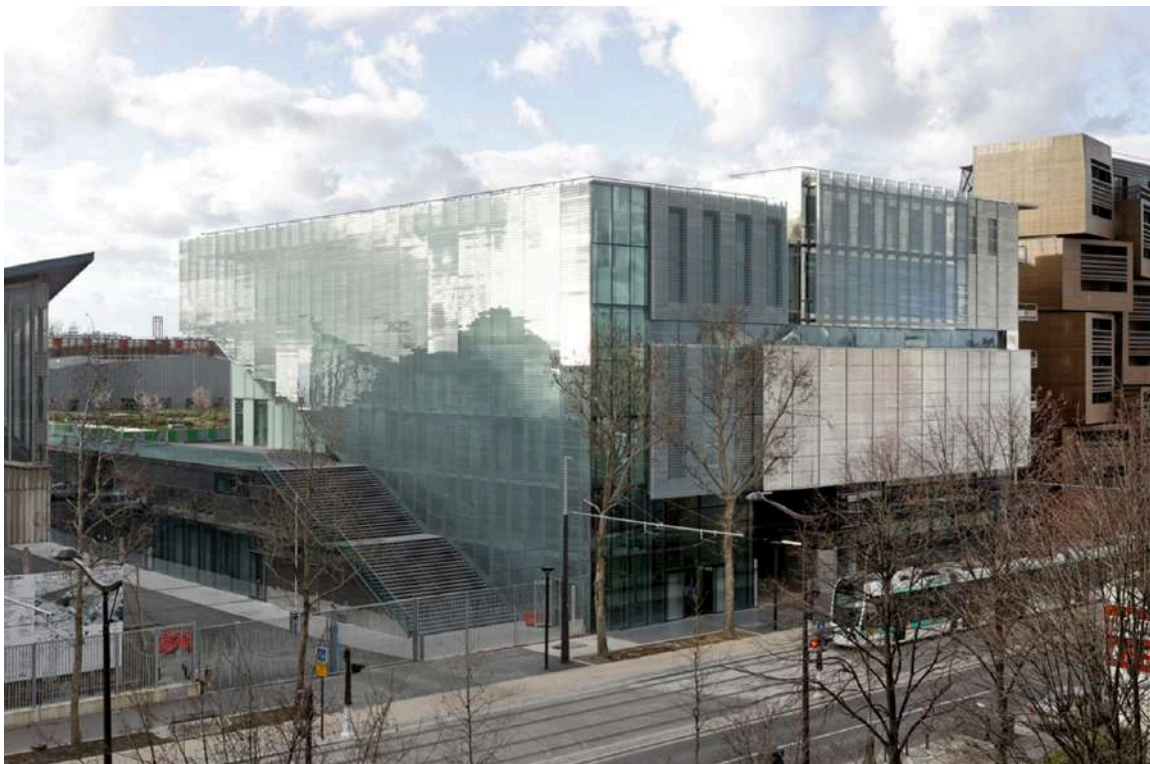

Рис. 2.1. Загальний вигляд [20]

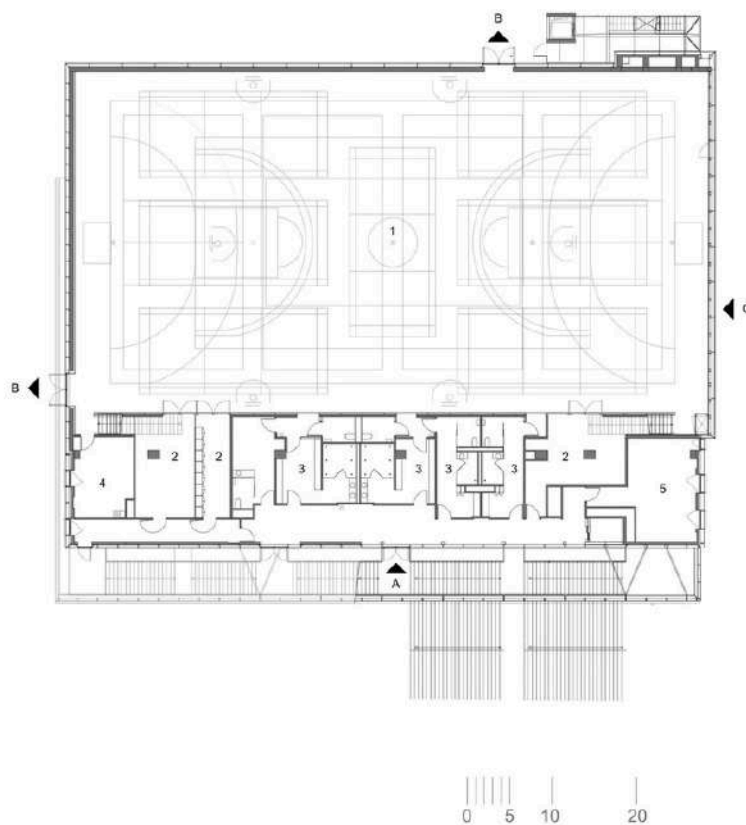

Рис. 2.3. План першого поверху [20]

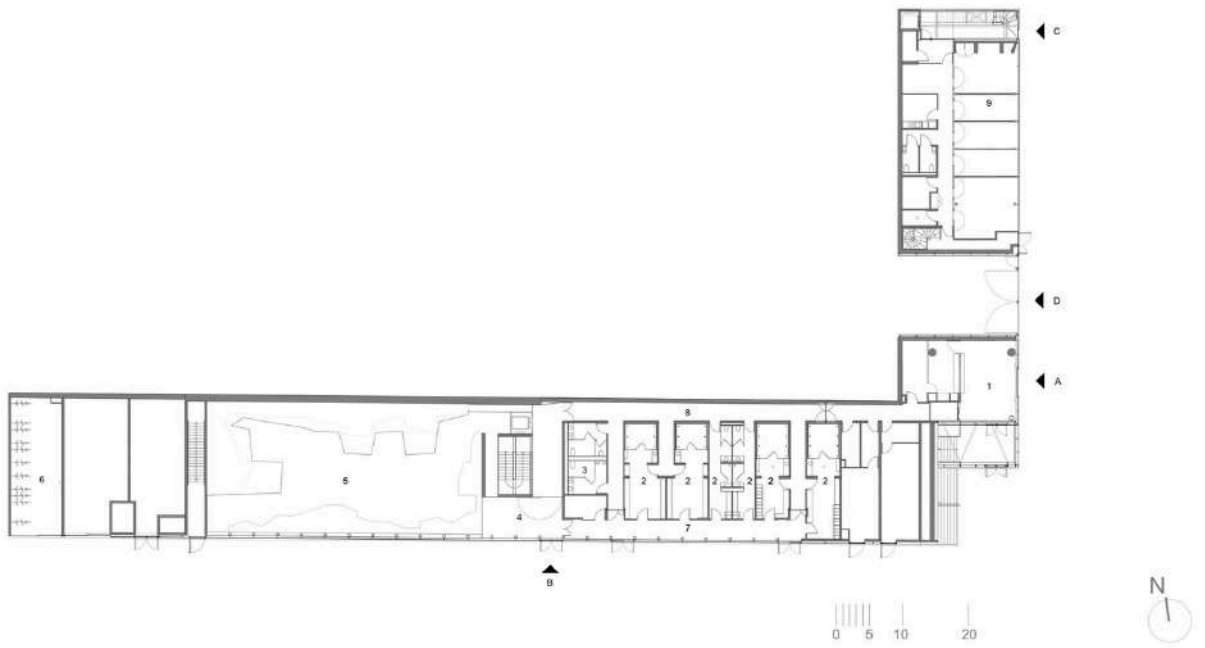

Рис. 2.4. План второго поверху [20]

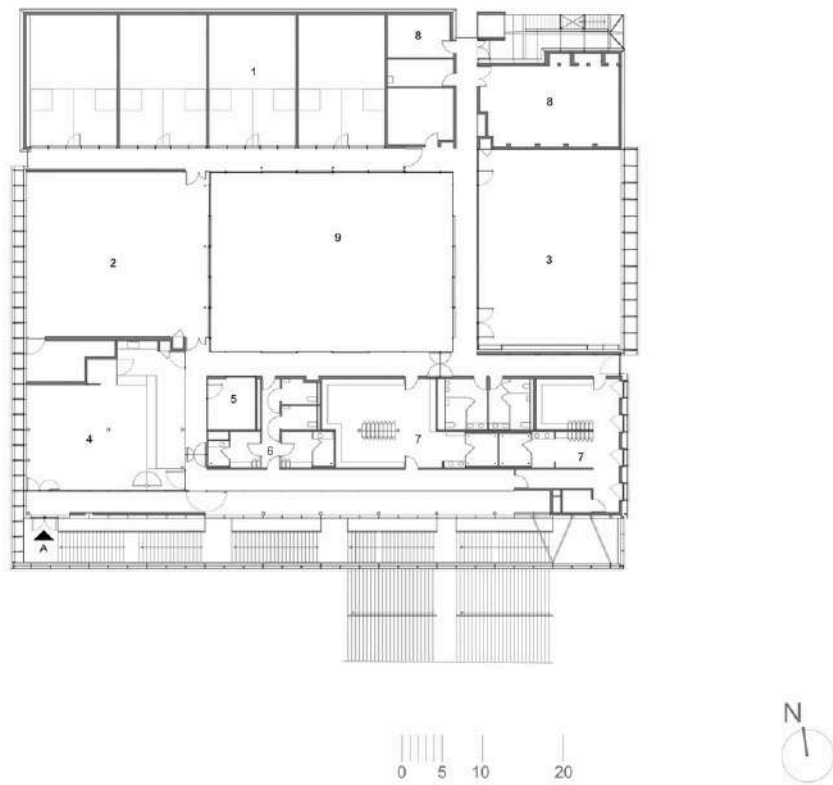

Рис. 2.5. План третьего поверху [20]

Ciutadella Park Sports Facility

Архітектор/Архітектурне бюро: Batlleiroig;

Рік: 2004 р.;

Країна: Іспанія, м. Барселона;

Площа: 4 300 м²;

Архітектурне бюро Batlleiroig реалізувало спортивний об'єкт у передмісті Барселони, зосередившись на його гармонійному поєднанні з природним ландшафтом. Комплекс частково заглиблений у рельєф, що мінімізує його візуальний вплив і дозволяє максимально зберегти характер навколишнього середовища.

Експлуатований дах споруди виступає як елемент благоустрою і частина енергоефективної системи. У виборі матеріалів перевага надана натуральним — дереву, каменю, місцевому бетону, що допомагає формувати відчуття екологічної цілісності (рис.2.6) [21].

Рис. 2.6. Загальний вигляд [21]

Рис. 2.7. Інтеграція спортивного комплексу в міське середовище [21]

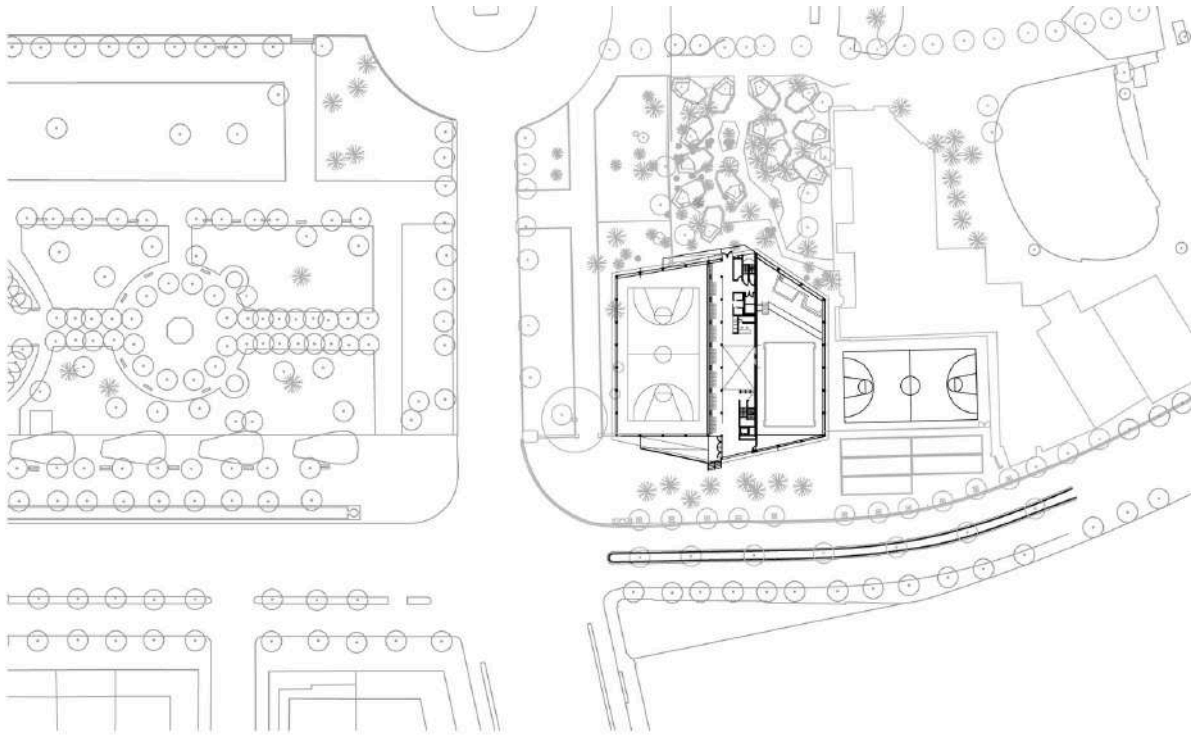

Рис. 2.8. Схема генплану будівлі та парку [21]

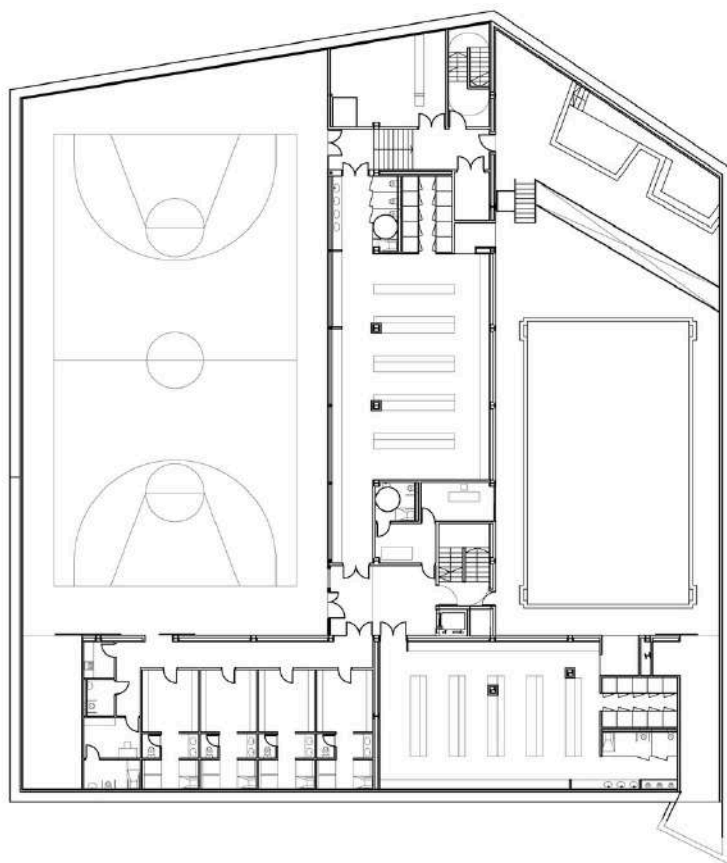

Рис. 2.9. План першого поверху [21]

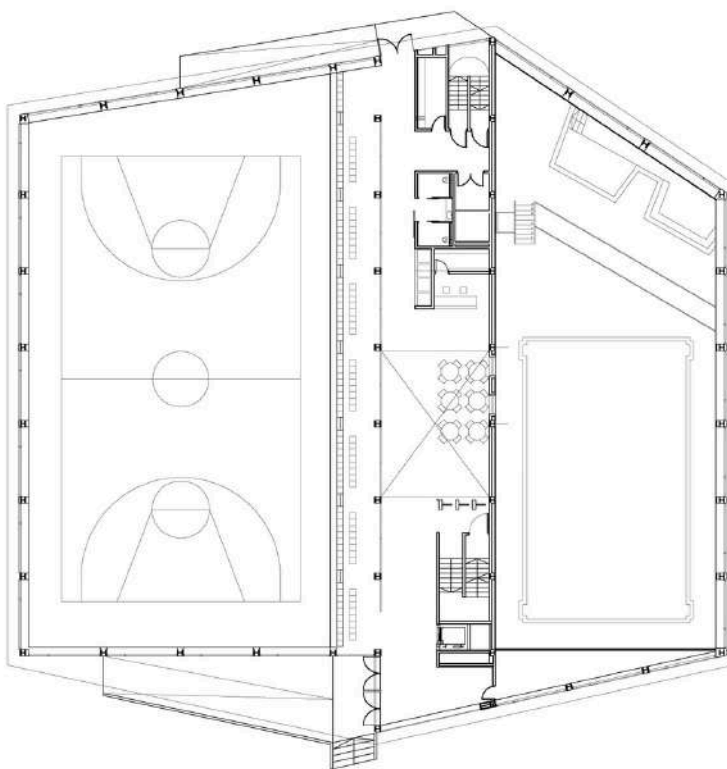

Рис. 2.10. План другого поверху [21]

BIT Sports Center

Архітектор/Архітектурне бюро: Atelier Alter Architects;

Рік: 2019 рік;

Країна: Китай, м. Пекін;

Площа: 15 692 м²;

Спортивний центр на території Пекінського інституту технологій, розроблений студією Atelier Alter Architects, уособлює рух і енергію завдяки динамічному фасаді з ритмічними прорізами, що створюють гру світла. Планування включає великі спортивні зали, допоміжні та адміністративні приміщення, інтегровані в вертикальну систему, що є інтуїтивно зрозумілою для користувачів (рис.2.11) [22].

Інтер'єр вражає бетонним каркасом із вигнутими поверхнями, які формують ритмічний простір, адаптований для різних видів спорту. Контраст грубої текстури бетону з природним освітленням через прорізи у фасаді та покрівлі додає сучасності й інноваційності споруді (рис.2.12) [22].

Рис. 2.11. Загальний вигляд [22]

Рис. 2.12. Интер'єр спортивного центру [22]

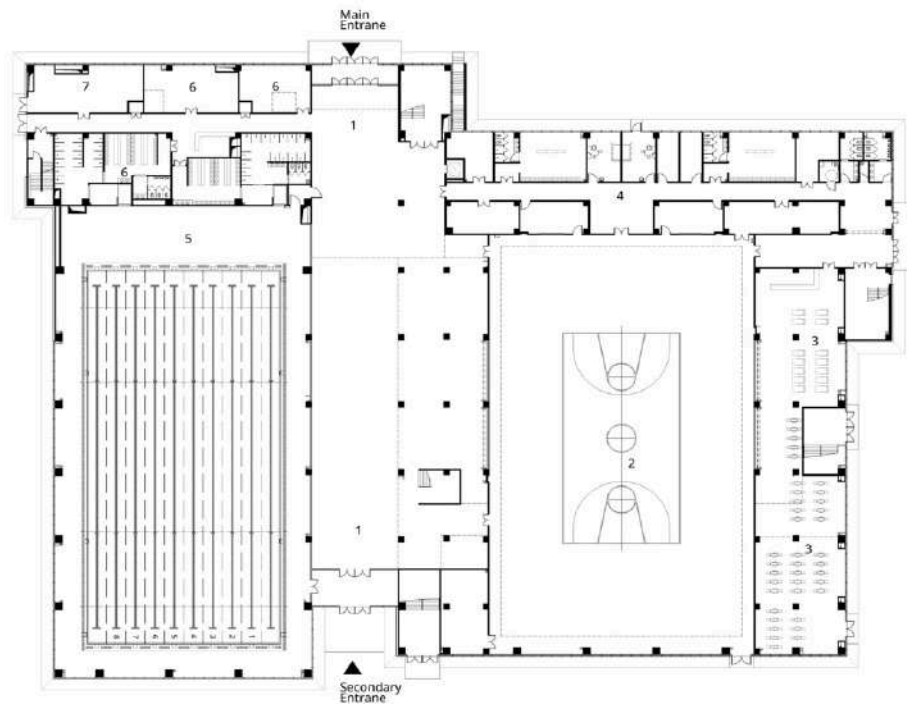

Рис. 2.13. План першого поверху [22]

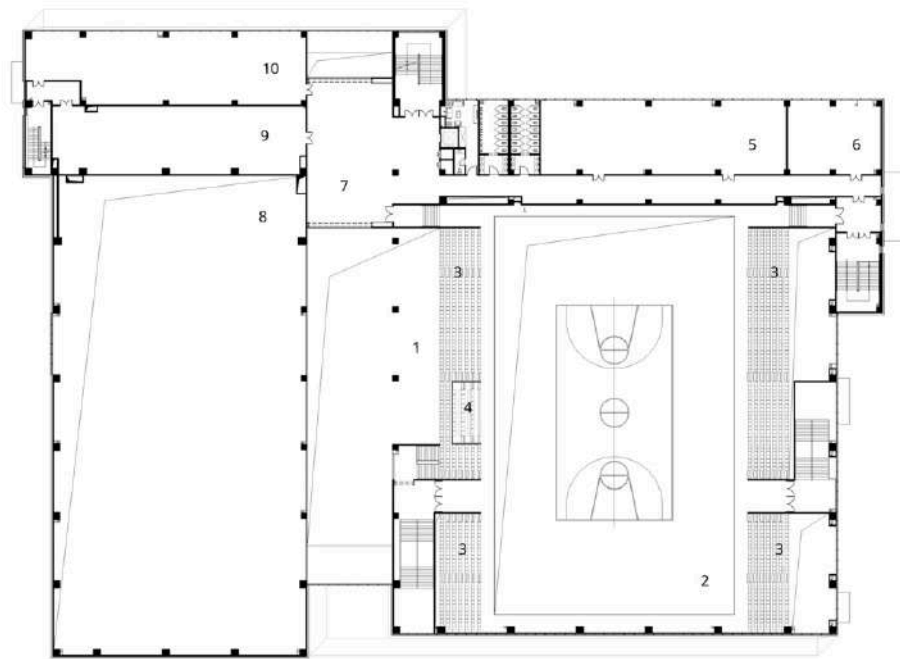

Рис. 2.14. План второго поверху [22]

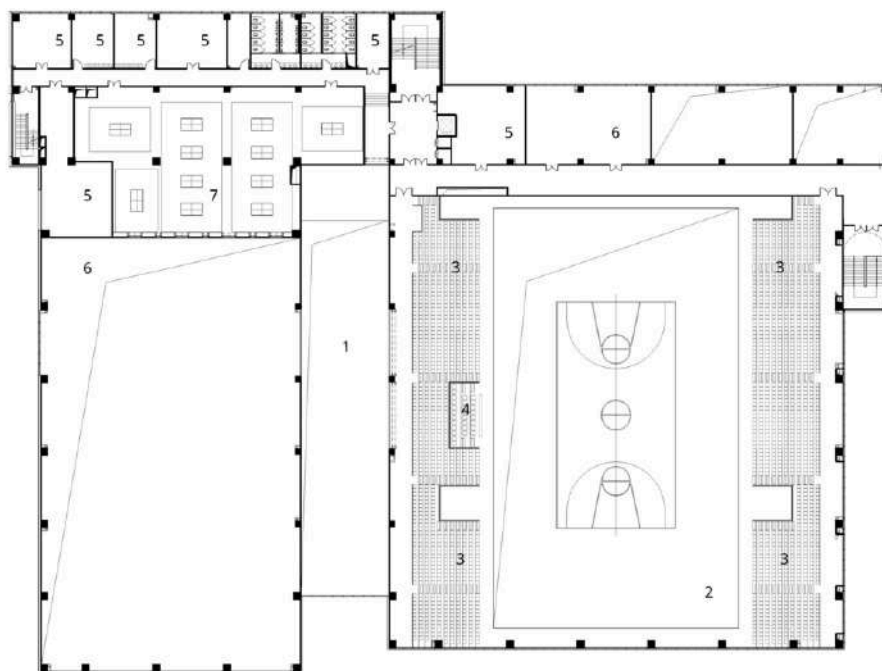

Рис. 2.15. План третьего поверху [22]

Rudong Sports Center

Архітектор/Архітектурне бюро: Tongji Architectural Design Group;

Рік: 2018 р.;

Країна: Китай, пров. Цзянсу, м. Жужоу;

Площа: 70 000 м²;

Цей спортивний центр є частиною масштабного муніципального комплексу, який поєднує функції стадіону, багатофункціонального залу та допоміжних споруд. Архітектура об'єкта вирізняється плавними, обтічними формами, які відображають сучасну естетику та водночас враховують функціональність об'єкта (рис.2.17) [23].

Інтер'єр спроектовано з особливою увагою до ергономіки, природного освітлення та просторової орієнтації відвідувачів. Високі, відкриті атріуми наповнюють простір денним світлом, а внутрішнє планування дозволяє легко орієнтуватися між залами. Оздоблення виконане в стриманій гамі кольорів, з використанням сучасних матеріалів, які відповідають як естетичним, так і експлуатаційним вимогам публічних спортивних об'єктів (рис.2.19) [23].

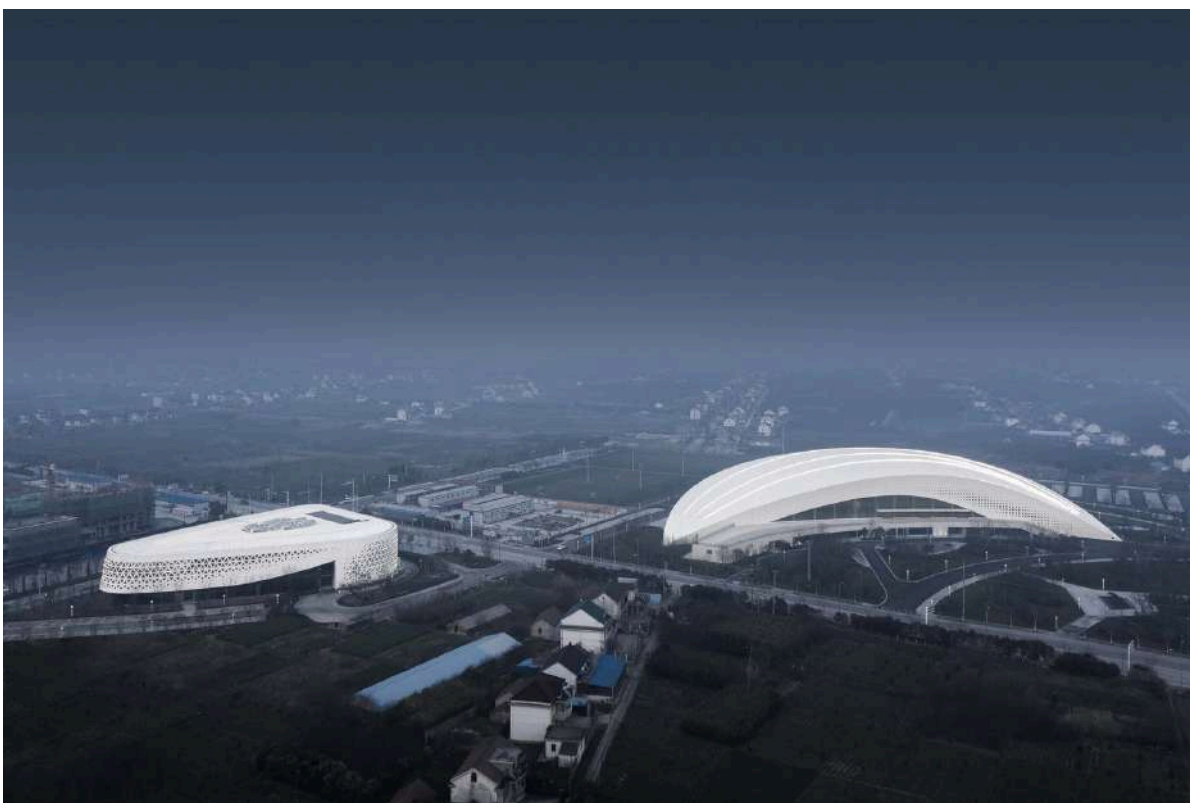

Рис. 2.16. Загальний вигляд комплексу [23]

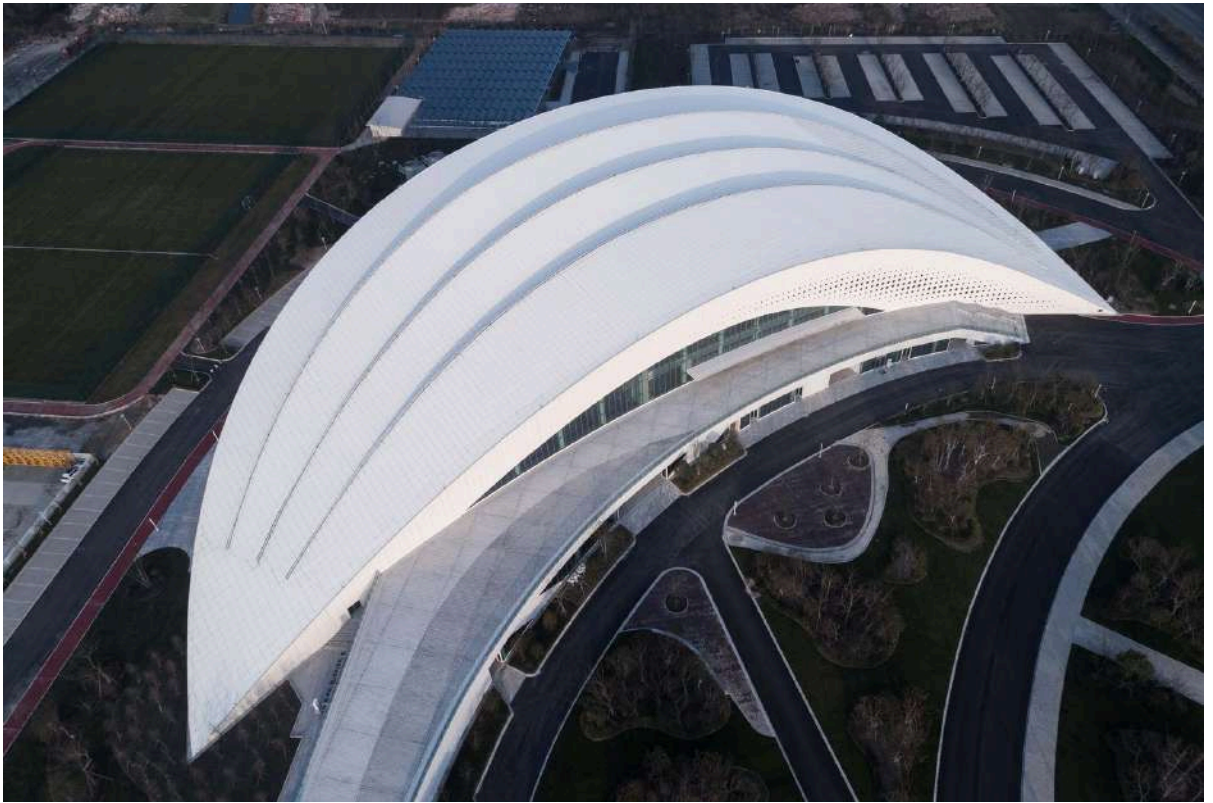

Рис. 2.17. Загальний вигляд будівлі [23]

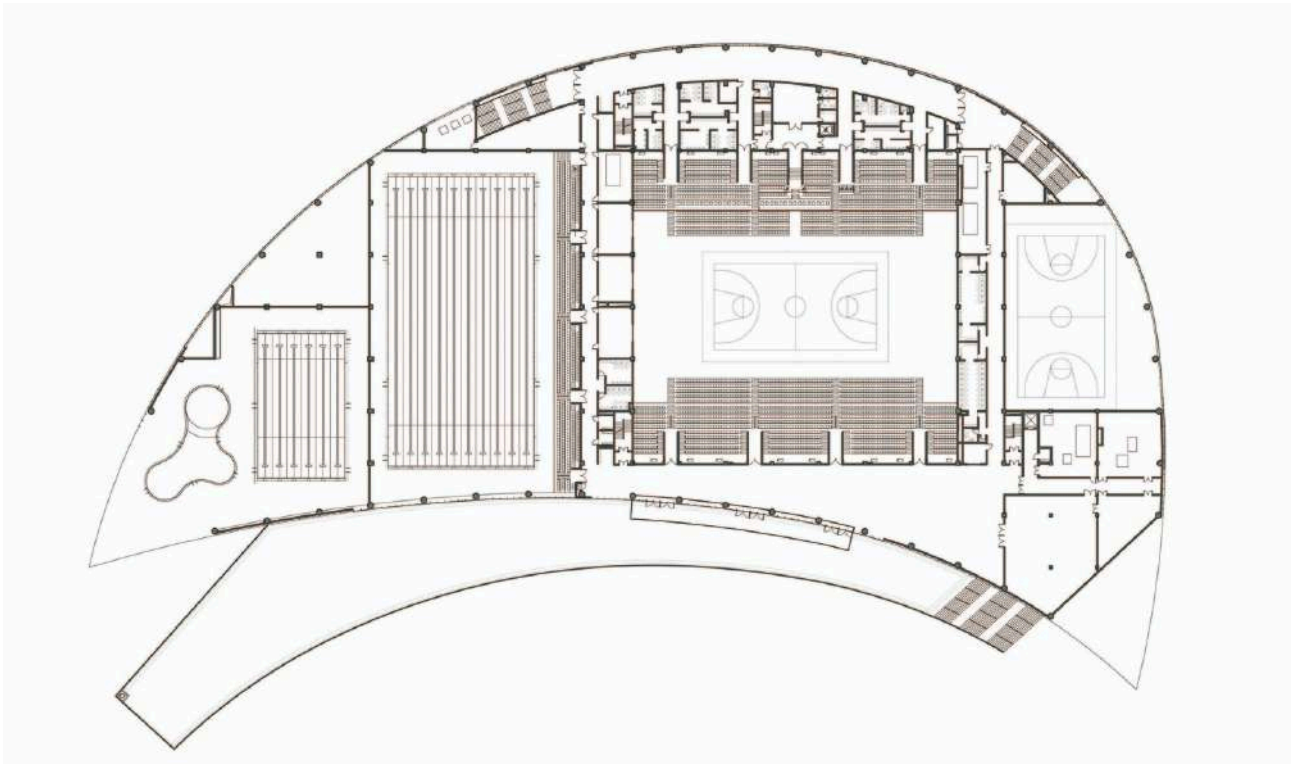

Рис. 2.18. План першого поверху [23]

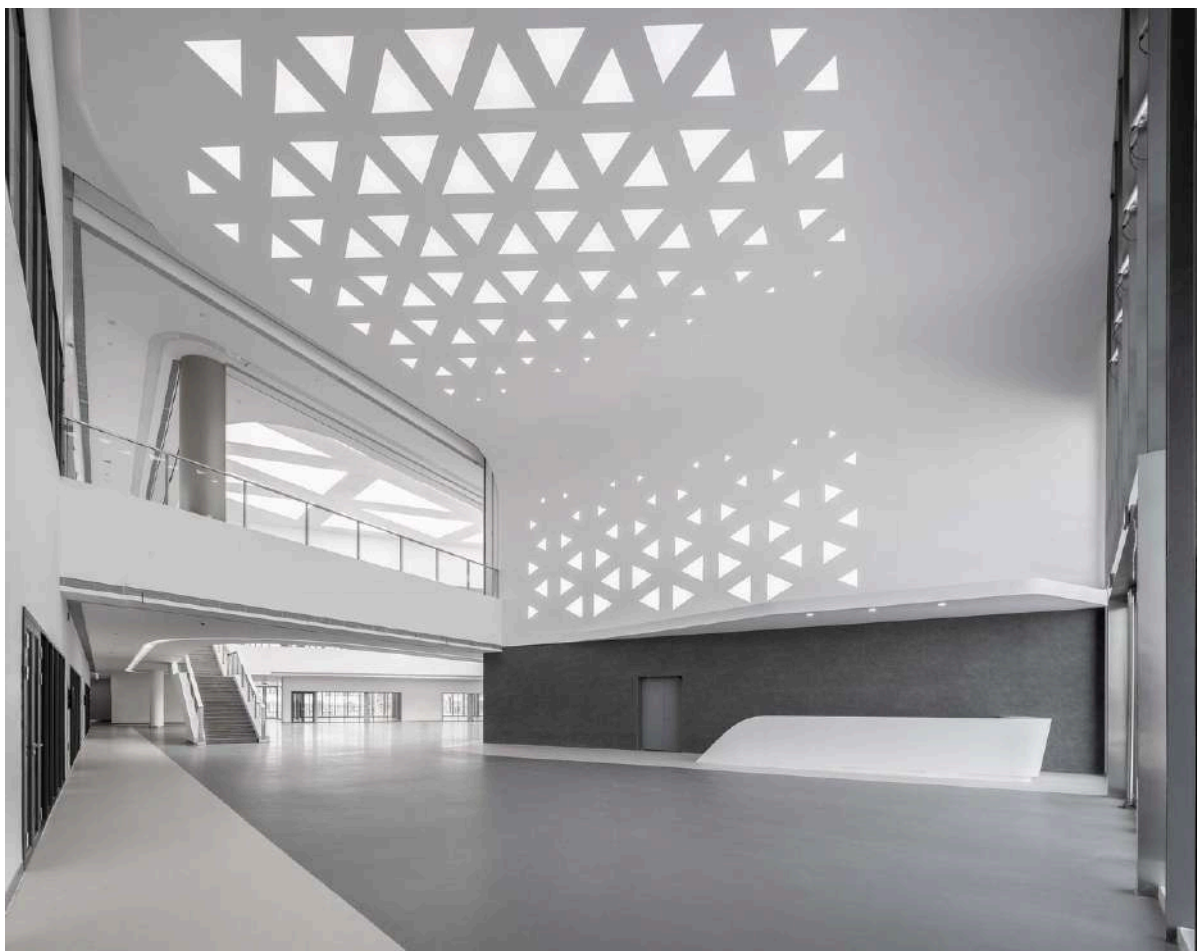

Рис. 2.19. Інтер'єр спортивного центру [23]

Рис. 2.20. Генплан будівлі [23]

Estuari Sport Complex

Архітектор/Архітектурне бюро: Archicentre;

Рік: 2020 р.;

Країна: Малайзія, штат Джохор, Іскандар-Путері;

Площа: 13 279 м²;

Ця будівля демонструє сучасний підхід до проектування об'єктів для спорту з урахуванням особливостей тропічного клімату. Архітектура будівлі створена так, щоб максимально відповідати місцевим кліматичним умовам: просторові структури частково відкриті, а великі покрівельні конструкції забезпечують тінь і природну вентиляцію, зменшуючи потребу у штучному охолодженні (рис.2.21) [24].

Особливу роль відіграє використання природного освітлення — завдяки великим прозорим поверхням, світло проникає глибоко в інтер'єр, створюючи комфортну атмосферу для користувачів. В оформленні інтер'єру домінують спокійні кольори та натуральні матеріали, що надає комплексу стриманого й водночас сучасного вигляду (рис.2.22) [24].

Рис. 2.21. Загальний вигляд [24]

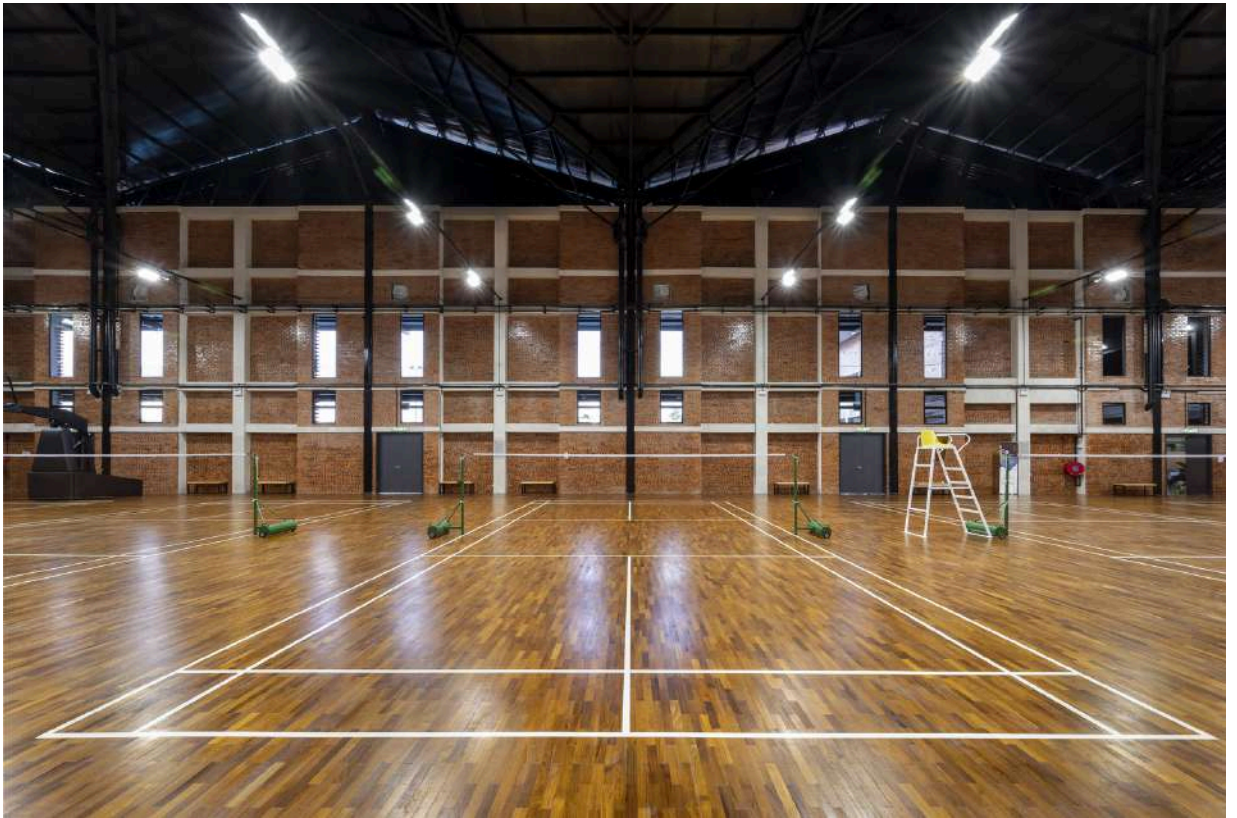

Рис. 2.22. Інтер'єр спортивного комплексу [24]

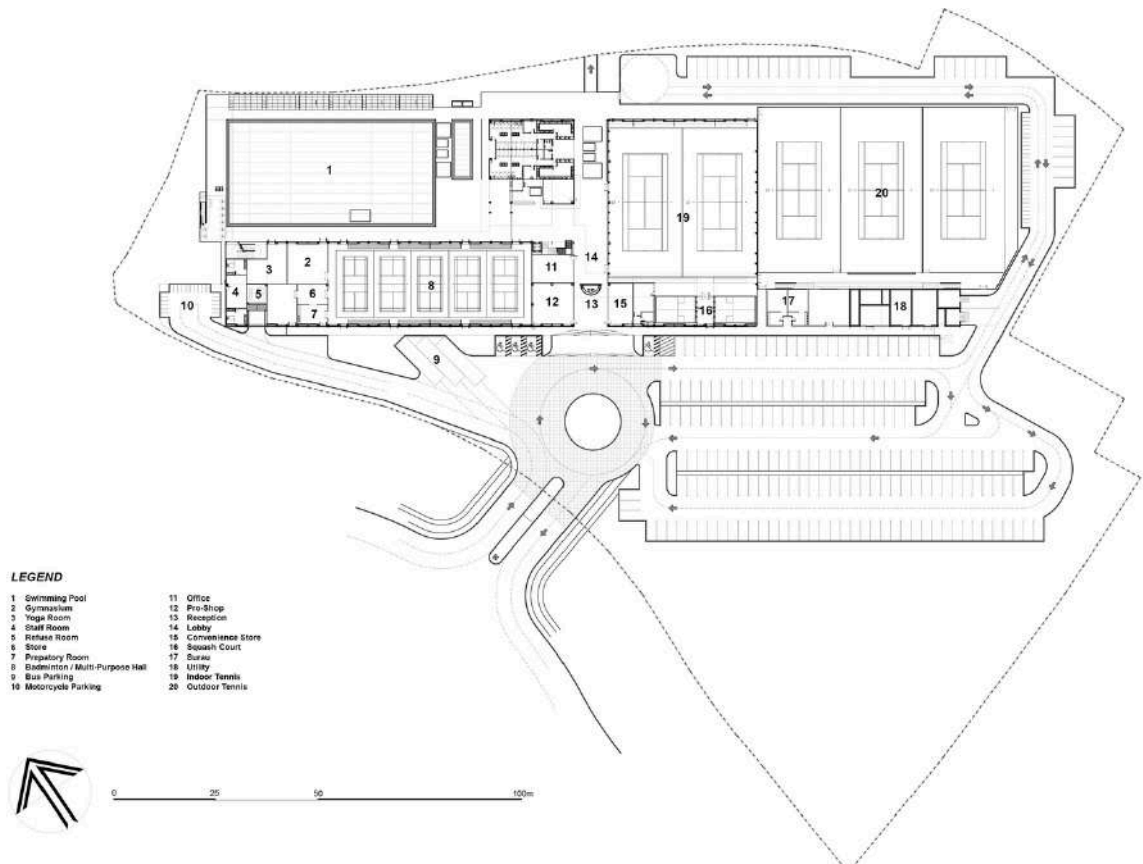

Рис. 2.23. Генплан будівлі [24]

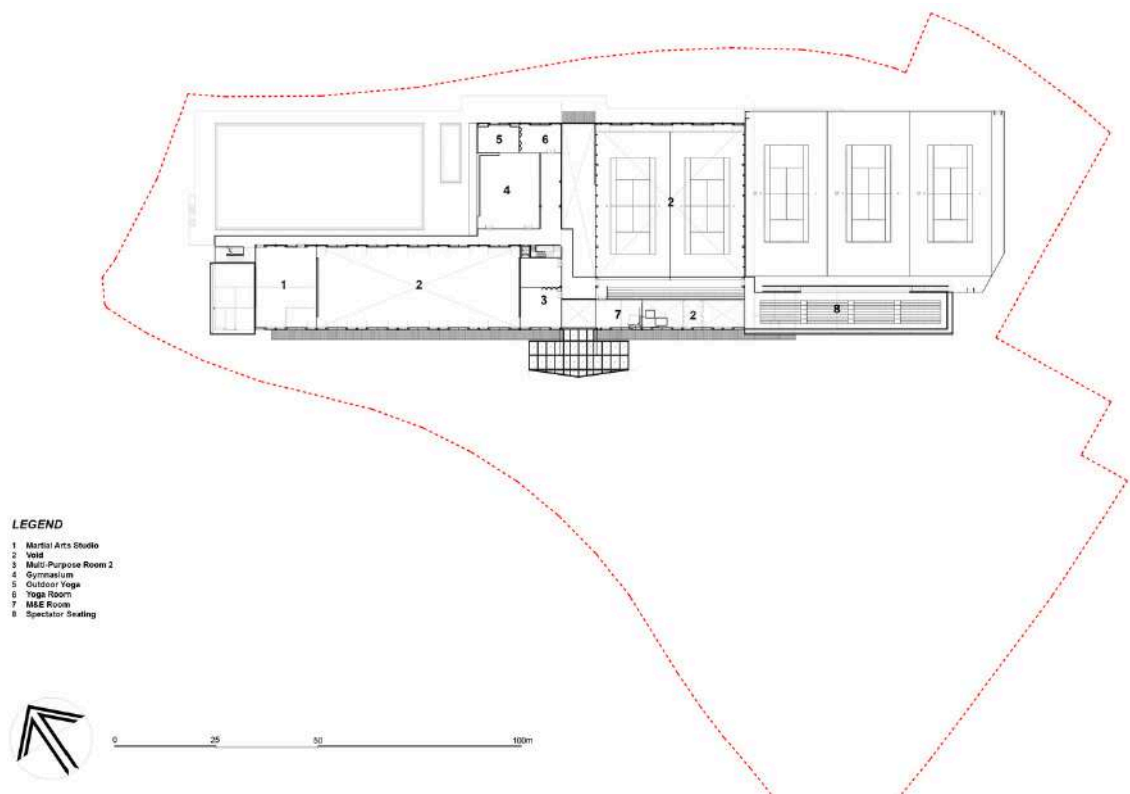

Рис. 2.24. План першого поверху [24]

Sports Building Erasmus University Rotterdam

Архітектор/Архітектурне бюро: VenhoevenCS;

Рік: 2022 р.;

Країна: Нідерланди, м. Роттердам;

Площа: 8800 м²;

Спортивний корпус Університету Еразма в Роттердамі є прикладом сучасного функціонального об'єкта, що вдало інтегрується в університетське середовище. Ретельне планування дало змогу створити комфортне середовище для колективних і персональних тренувань, зберігаючи при цьому зв'язок між різними зонами.

Будівля вирізняється прозорістю фасадів, що забезпечує максимальне використання денного світла й зменшує залежність від електричного освітлення (рис.2.25) [25].

Рис. 2.25. Вигляд будівлі [25]

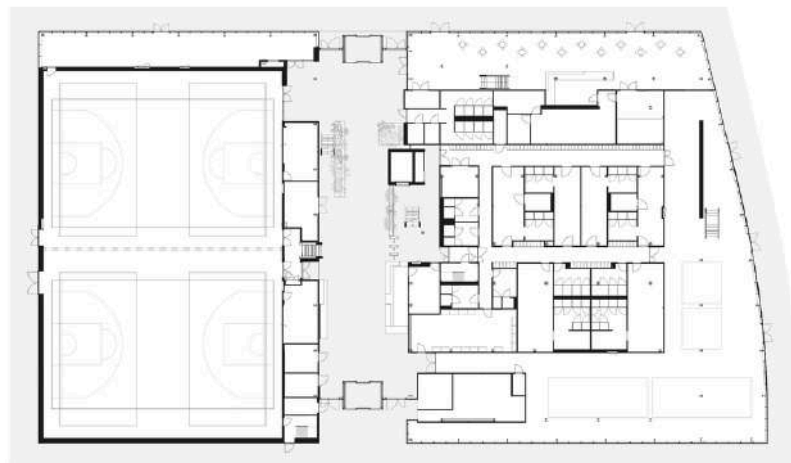

Рис. 2.26. План першого поверху [25]

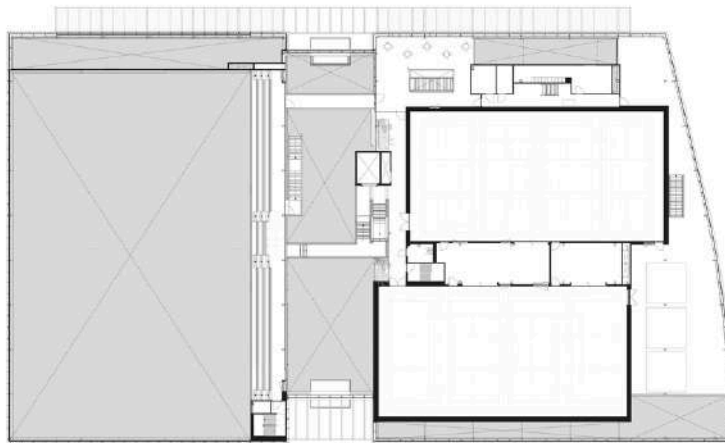

Рис. 2.27. План второго поверху [25]

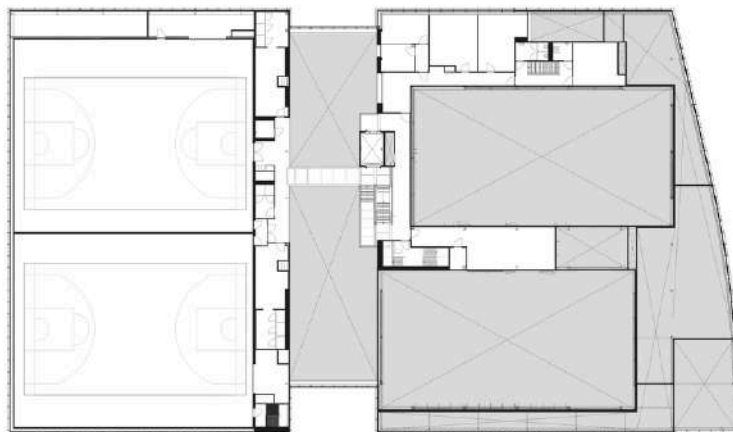

Рис. 2.28. План третьего поверху [25]

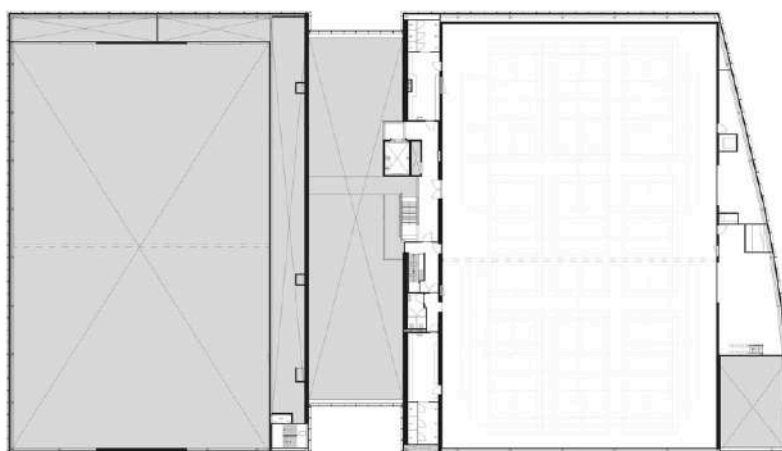

Рис. 2.29. План четвертого поверху [25]

Tochigi Sports Park East Area

Архітектор/Архітектурне бюро: AZUSA SEKKEI + TAISEI DESIGN Planners Architects & Engineers + ANDO Architectural Design Office;

Рік: 2021 р.;

Країна: Японія, преф. Точігі, м. Уцуномія;

Площа: 38 524 м²;

Масштабний комплекс будівель, зокрема мультифункціональний стадіон, спортивні майданчики, адміністративні будівлі та відкриті простори для відпочинку. на якій архітектори втілили. Також, важливим завданням архітекторів була інтеграція комплексу в природній ландшафт, з чим вони вдало впорались, використовуючи такі прийоми, як плавні форми будівлі, природні матеріали, а також енергоефективні рішення(світлопрозорі фасади, системи вентиляції, зелені насадження) (рис.2.30) [26].

Рис. 2.30. Загальний вигляд комплексу [26]

Рис. 2.31. Навколишнє середовище комплексу [26]

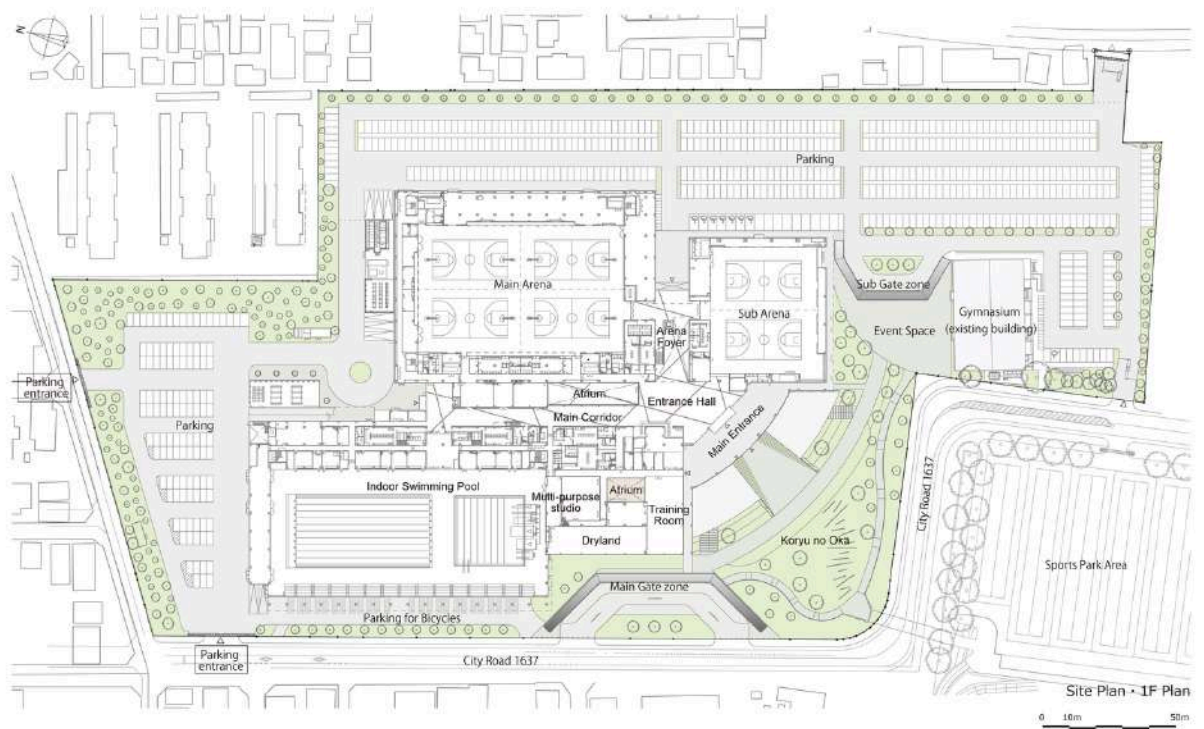

Рис. 2.32. Генплан будівлі [26]

Стадіон «Арена Львів»

Архітектор/Архітектурне бюро: Albert Wimmer ZT GmbH, фірма «Арніка» ;

Рік: 2011 р.;

Країна: Україна, м. Львів;

Площа: 243 226 м²;

Стадіон «Арена Львів» — сучасна спортивна споруда, одна з найновіших у Європі, побудована спеціально до чемпіонату Євро-2012. Розташований у Львові, він відповідає стандартам УЄФА та призначений для проведення спортивних і розважальних заходів найвищого рівня. Під час Євро-2012 на стадіоні відбулися три матчі групового етапу. Загальна місткість для глядачів становить 34 915. «Арена Львів» вирізняється розвиненою інфраструктурою, включаючи конференц-зали, зони для преси та відпочинку, що робить її універсальним об'єктом для різноманітних подій (рис.2.33) [27].

Рис. 2.33. Загальний вигляд стадіону[27]

Реконструкція спортивного комплексу “Динамо”

Архітектор/Архітектурне бюро: VR-Group ;

Рік: 2019 р.;

Країна: Україна, м. Львів;

Площа: 15 300 м²;

Спортивний комплекс "Динамо", реконструйований із надбудовою, є прикладом сучасного підходу до оновлення спортивної інфраструктури. Проект, реалізований архітектурно-будівельною компанією VR-Group, передбачає створення багатофункціонального об'єкта, що складається з двох будівель. Основна частина — це реконструйований чотириповерховий спортивно-відпочинковий комплекс, який адаптований до нових потреб.

Завдяки надбудові та модернізації комплекс отримав розширені можливості для тренувань і відпочинку, зберігаючи при цьому свою функціональність і естетику (рис.2.34) [28].

Рис. 2.34. Візуалізація реконструкції спортивного комплексу[28]

Стадіон ФК "Полісся"

Архітектор/Архітектурне бюро: Сергій Грабчук, Світлана Нестрига та Віталій Жданов;

Рік: 2025 р.;

Країна: Україна, м. Житомир;

Концептуальний проєкт нового стадіону футбольного клубу «Полісся» в Житомирі був презентований у 2023 році, а підготовчі роботи до його будівництва завершилися на початку 2025 року. Проєкт передбачає створення сучасного спортивного об'єкта, який стане домашньою ареною для ФК «Полісся» та зможе приймати матчі Української Прем'єр-ліги [29].

Унікальні кадри майбутнього стадіону, представлені Олександром Денисовим, демонструють його інноваційний дизайн, орієнтований на комфорт глядачів і функціональність. Будівництво планують розпочати після завершення війни, що підкреслює довгострокову перспективу розвитку спортивної інфраструктури регіону. Новий стадіон стане важливим кроком для Житомира, зміцнюючи його позиції як спортивного центру (рис.2.35) [30].

Рис. 2.35. Візуалізація концепції стадіону[29]

3. МІСТОБУДІВНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ

3.1. Історична довідка по території забудови

Територія Телички, розташована на правому березі Дніпра в Печерському та Голосіївському районах міста Києва, є історичною місцевістю з багатовіковою історією, яка сформувала її унікальний містобудівний контекст.

Назва «Теличка» вперше згадується в документах 1694 року як «Телячів», що, за однією з версій, походить від прізвища настоятеля монастиря, який володів цими землями. Також тут були знайдені археологічні знахідки доби неоліту, які підтверджують, що поселення людей існували ще в давнину на цій території. У 18 столітті Теличка використовувалася переважно як пасовисько для молоді великої рогатої худоби, що також є однією з можливих версій походження назви [31].

Активна забудова та заселення території почалися після прокладання Курсько-Київської залізниці та будівництва залізничного мосту через Дніпро в 1868–1870 роках. Ці дії сприяли появі невеликих приватних садиб уздовж Набережно-Печерської дороги та Військово-Кладовищенської вулиці, а також промислових об'єктів, зокрема деревообробного заводу купця А. Горенштейна наприкінці ХІХ – на початку ХХ століття [32].

У 1923 році Теличка офіційно увійшла до меж міста Києва. А вже у 1970-х–1980-х роках більша частина малоповерхової садибної забудови Нижньої Телички була знесена для реконструкції Наддніпрянського шосе та будівництва естакади до Південного мосту. Водночас Верхня Теличка, розташована на південно-східних схилах Бусової гори, зазнала значних змін. У 1960-х–1970-х роках тут з'явилися п'ятиповерхові будинки за типовими проєктами, а в 1970-х–1980-х – багатоповерхівки висотою 7–10 поверхів. За незалежної України Верхня Теличка активно забудовується сучасними житловими комплексами преміум-сегменту, зокрема ЖК «Тріумф» (2008), який включає 14- та 25-поверхові секції. Таким чином, територія Телички поєднує історичну спадщину, промислове минуле та сучасний розвиток, що робить її привабливою для створення нового спортивного комплексу [32].

транспортно-пересадковий вузол «Видубичі», який об'єднує метро, міську електричку, автобусні та приміські маршрути (рис. 3.3.1).

Це створює потенціал для високої доступності території як для мешканців міста, так і для відвідувачів із передмість.

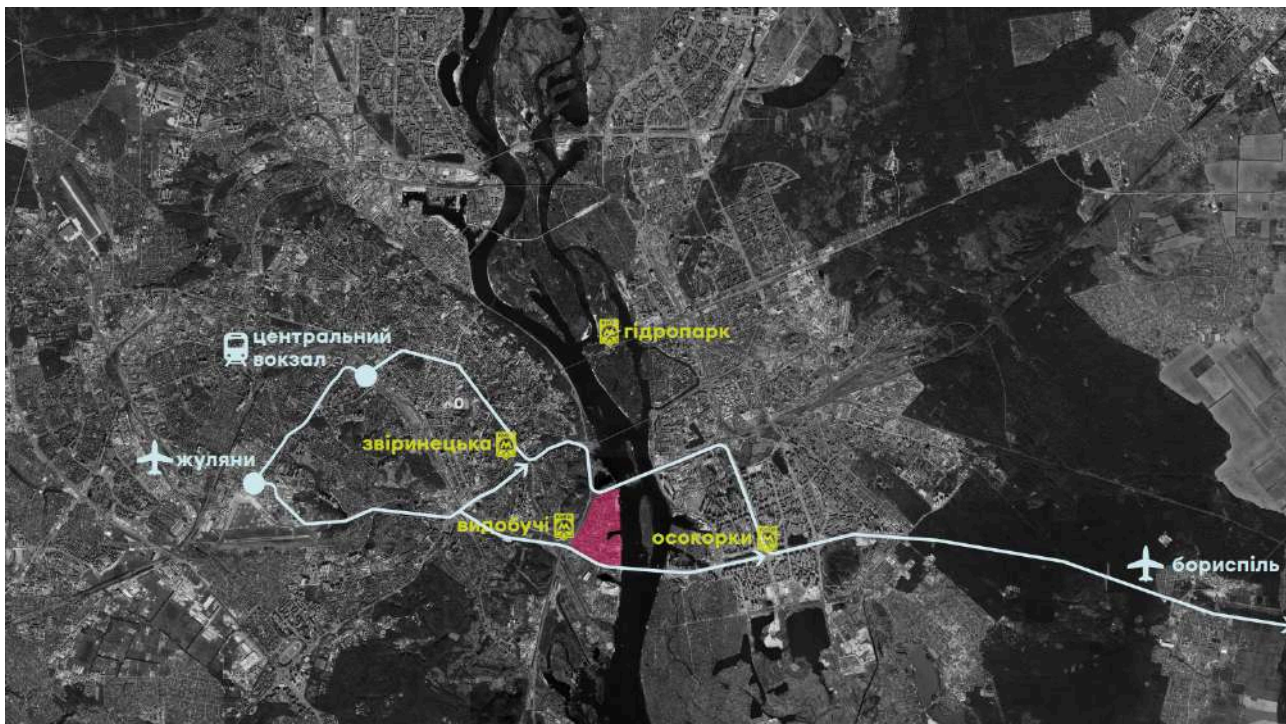

Рис. 3.3.1. Містобудівна схема ділянки з основними транспортними зв'язками

Не дивлячись на це, вона вирізняється складними фізичними та екологічними особливостями, які детально розглядаються в проєкті ревіталізації від архітектурного бюро ZOTOV&CO. Цей проєкт акцентує увагу на проблемах, пов'язаних із промисловим минулим території, що протягом багатьох років залишалася занедбаною зоною (рис. 3.3.2.) [32].

Основні виклики ділянки включають нерівний рельєф із значними перепадами висот через близькість до Дніпра, що створює ризик підтоплення та сприяє утворенню заболочених ділянок, а також забруднення ґрунтів, викликане багаторічною промисловою діяльністю, що потребує ретельного геологічного аналізу. Для подолання цих викликів бюро ZOTOV&CO пропонує комплексний підхід: підсипку ґрунту для стабілізації території та запобігання підтопленням, що створить надійну основу для майбутнього будівництва, а також очищення

ґрунтів шляхом заміни верхнього забрудненого шару або сприяння природній регенерації для відновлення екологічної безпеки [34].

Ці заходи не лише вирішують технічні та екологічні проблеми, але й відкривають шлях до створення сучасного житлового району.

Рис. 3.3.2. Схема підтоплення та забруднення ґрунту [32]

3.4. Опис генерального плану

3.4.1. Функціональне зонування території

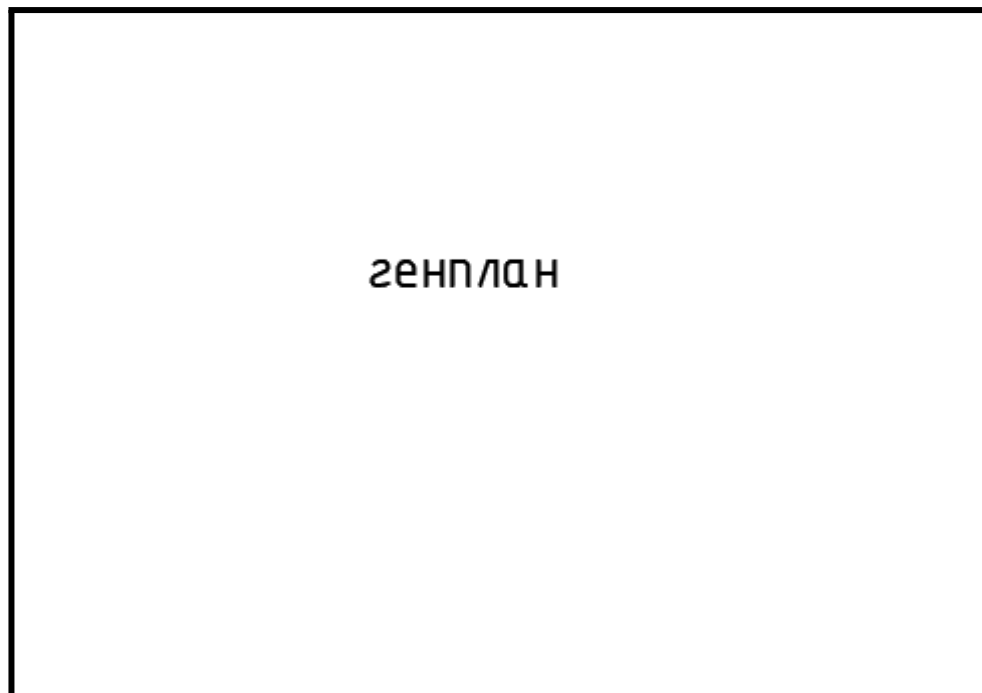

Рис. 3.4.1. Генеральний план

Генеральний план поділено на такі функціональні зони

- Зона забудови спортивного комплексу
- рекреаційна зона
- спортивна зона
- зона парковки автомобілів
- господарча зона

3.4.2. Рух пішоходів і транспорту

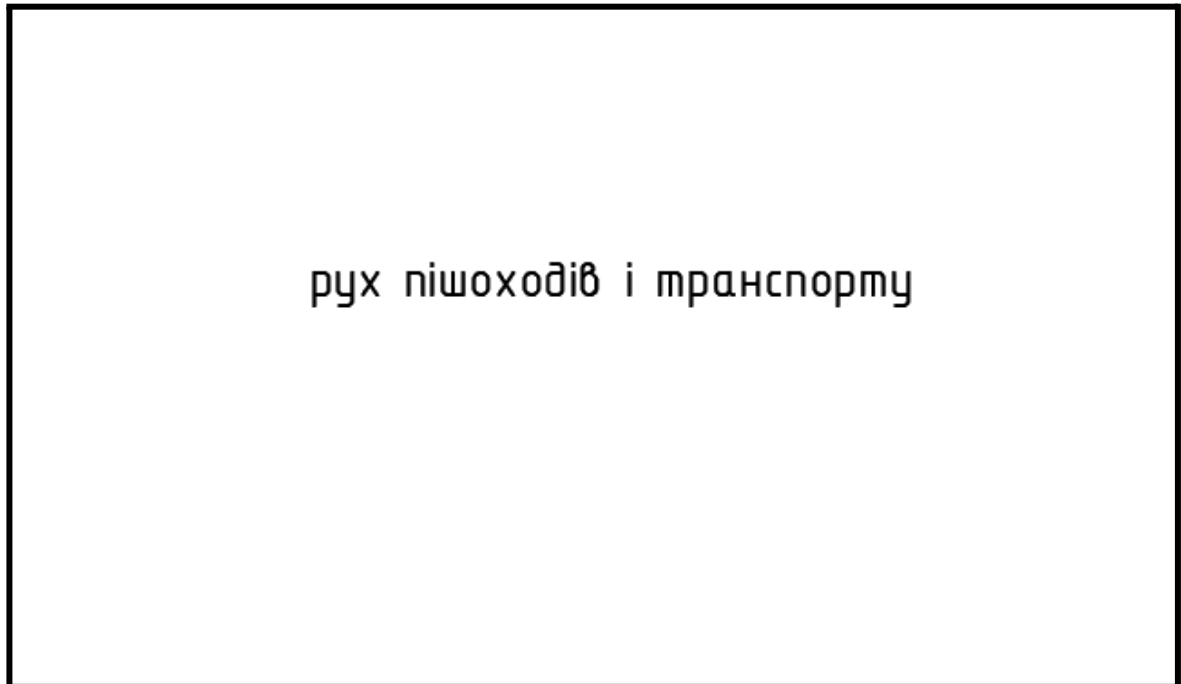

Рис. 3.4.2. Схема руху пішоходів і транспорту

Ділянка навколо комплексу забезпечена пожежним проїздом шириною 6 м. Також перед заїздом і виїздом з цього шляху розташовані парковки автомобілів. З проїзду забезпечується їх потрапляння до паркінгу.

Пересування пішоходів відбувається по спеціально спроектованих тротуарах, враховуючи пішохідні потоки. На території комплексу використовуються безбар'єрні переходи та ребристі плитки для зручності пересування.

3.4.3. Техніко-економічні показники генерального плану

- Площа території - 29 000 м²(100%)
- Площа забудови- 2 800 м²(9,7%)
- Площа дорожнього покриття – 1 500 м²(5,2%)
- Площа озеленення - 15 000 м²(52%)
- Площа мощення -8 000 м²(28%)

4. АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНЕ РІШЕННЯ

Архітектурно-планувальна концепція спортивного комплексу базується на принципах функціональної доцільності, інклюзивності, енергоефективності та інтеграції в міський контекст. Об'ємно-просторова структура будівлі складається з двох основних блоків:

1. одноповерхового об'ємного спортивного залу з трибунами
2. двоповерхового блоку з вхідною групою, адміністративними, побутовими й допоміжними приміщеннями.

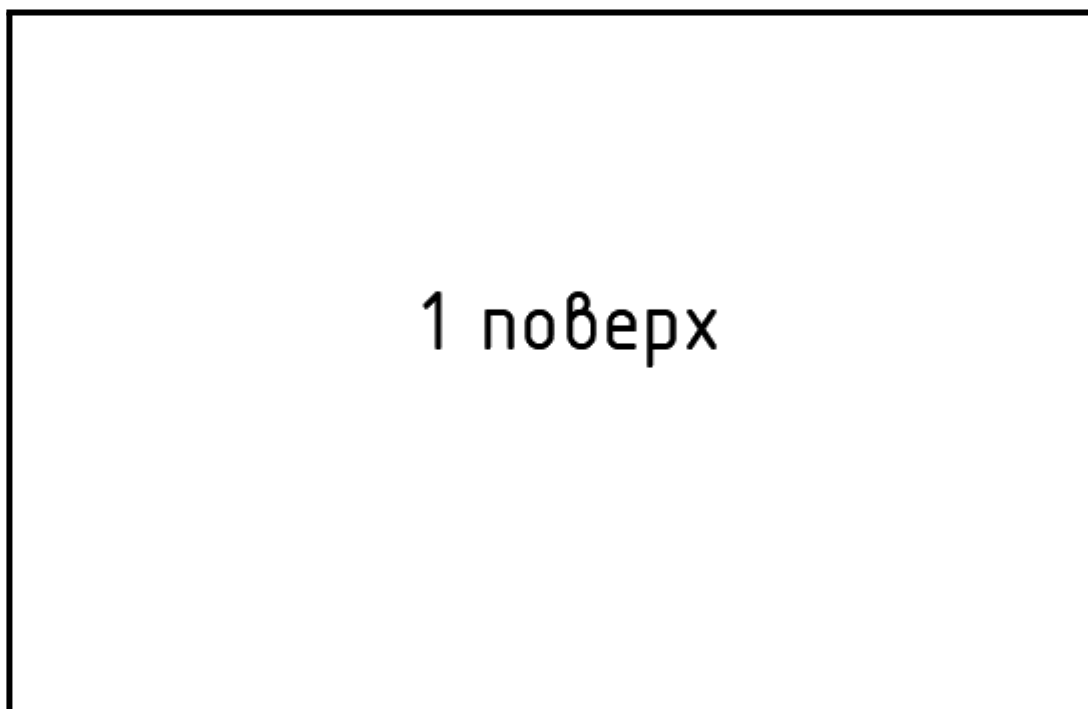
Планувальна структура організована за принципом чіткого зонування. На першому поверсі розміщено вхідну групу з вестибюлем, гардеробом, приміщенням охорони, медпунктом, роздягальнею, душовими, суддійськими та тренерськими кімнатами. Звідси забезпечується прямий доступ до ігрової зали та трибун. На другому поверсі передбачено тренажерний зал, адміністративні кабінети та технічні приміщення. Вертикальний зв'язок між поверхами реалізовано сходами та ліфтом, доступним для маломобільних груп населення.

Основний спортивний зал має габарити 27×45 м та вільне планування без внутрішніх несучих стін, що досягається за рахунок використання великопролітних ферм. Трибуни розташовано з одного боку залу й розраховано на 400 глядачів, у тому числі місця для осіб з інвалідністю та VIP місця.

Об'ємно-просторове вирішення комплексу передбачає лаконічну архітектурну форму з вертикальною композицією фасадів. У зовнішньому вигляді використано поєднання прозорих скляних площин, навісних панелей із вентиляльованим фасадом та відкритих площ на експлуатованій покрівлі. Розміщення вхідної групи орієнтоване на основний підхід із боку вулиці та забезпечує зручну логістику для всіх категорій користувачів.

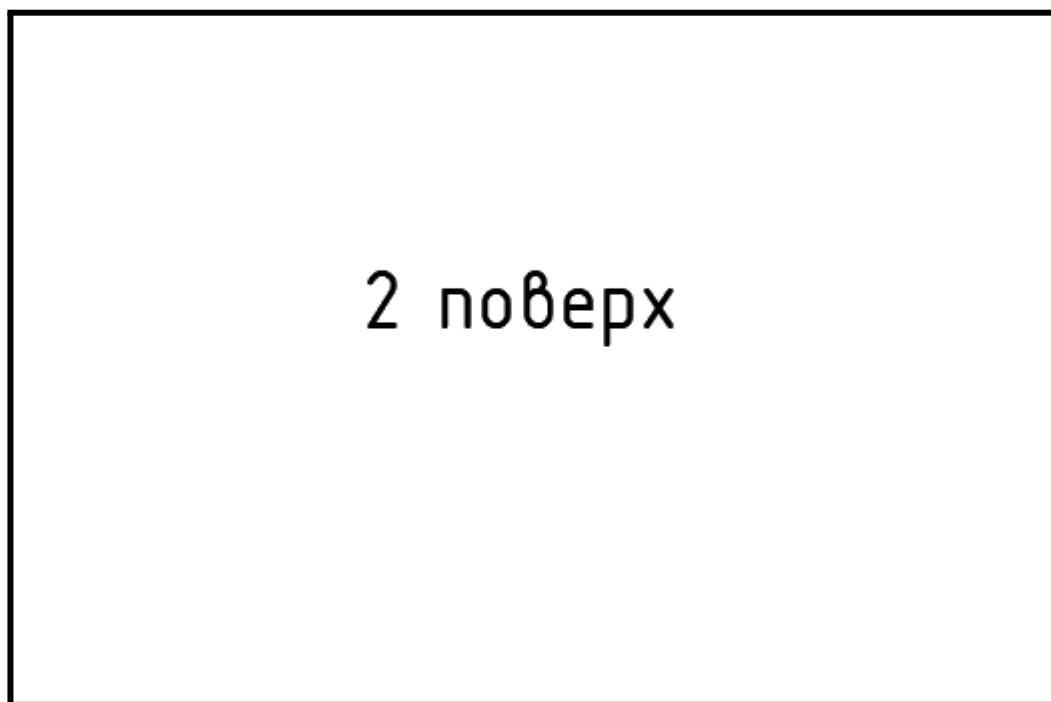
Інтер'єри вирішено в сучасному стилі з використанням натуральних матеріалів, світлих тонів та природного освітлення. Такі

архітектурно-планувальні рішення спрямовані на створення комфортного, функціонального та естетично привабливого середовища для занять спортом, дозвілля та відпочинку.

1 поверх

Рис. 4.1. План першого поверху

2 поверх

Рис. 4.2. План другого поверху

Північний фасад

Рис. 4.3. Північний фасад

Південний фасад

Рис. 4.3. Південний фасад

5. ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРУ

Інтер'єр спортивного комплексу виконано в сучасному стриманому стилі з орієнтацією на простір, функціональність і комфорт для користувачів. За аналог було взято Estuari Sport Complex (рис.5.1.) [24]. Основні матеріали — натуральне дерево, бетон і скло, які поєднуються зі світлими тонами оздоблення, створюючи відчуття простору, легкості та водночас затишку.

Приміщення максимально відкриті для природного світла: великі вікна, світлові прорізи та вітражі дозволяють денному освітленню проникати глибоко в зали, зменшуючи потребу у штучному освітленні. Таке рішення дозволяє не лише економити енергію, а й забезпечує зручність пересування, логічне зонування та естетичну привабливість. Універсальність інтер'єру дає змогу легко адаптувати простір під різні види спорту, вікові групи та кількість відвідувачів. Загальний образ інтер'єру формує відкрите, світле середовище, яке сприяє зосередженню, відчуттю безпеки та позитивному настрою.

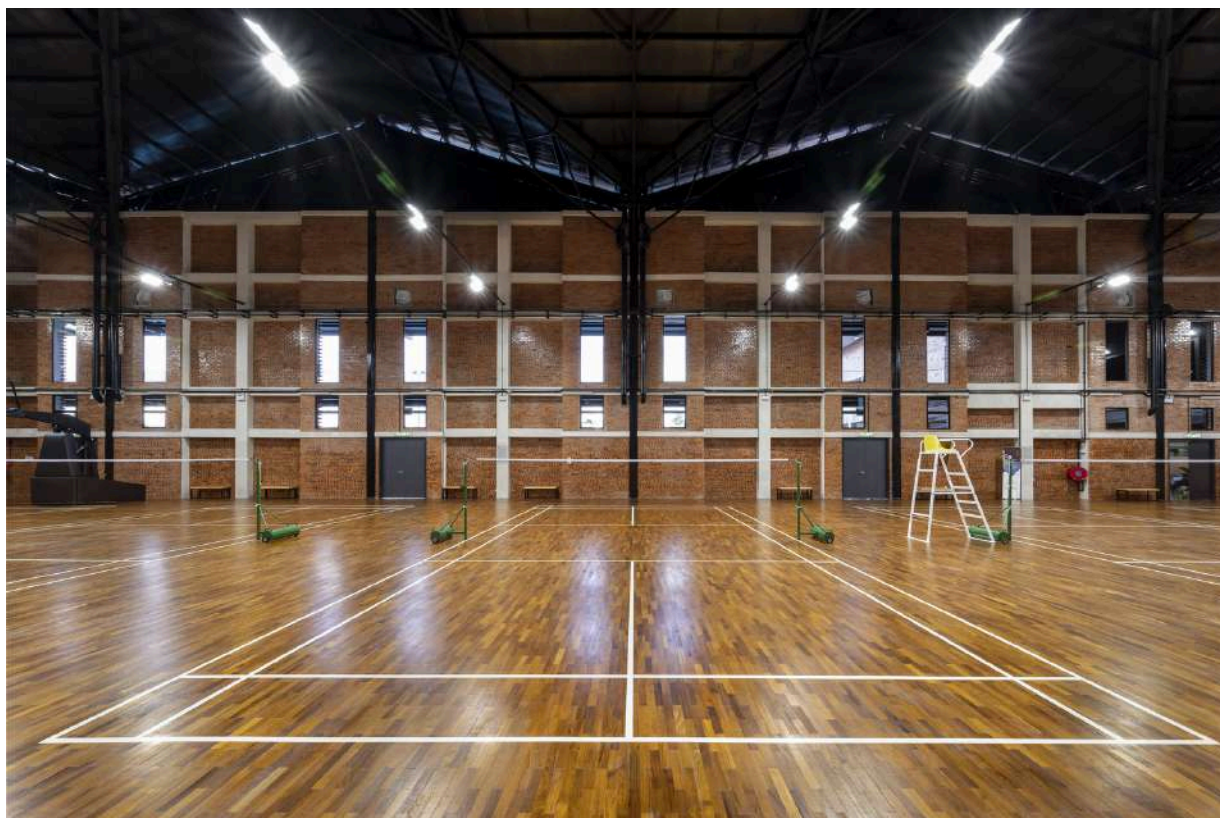

Рис. 5.1. Приклад інтер'єрного рішення [24]

6. КОНСТРУКТИВНЕ РІШЕННЯ

Проект спортивного комплексу базується на застосуванні просторової каркасної системи з монолітного залізобетону, яка забезпечує високу гнучкість планувальних рішень та ефективне зонування великих об'ємів. Така система дозволяє зменшити кількість несучих елементів, що є критично важливим для утворення відкритих просторових структур — зокрема, ігрових та тренувальних залів. Колони розташовані з доречним кроком в 7,5 метрів, що забезпечує оптимальне сприйняття навантажень та спрощує конструктивну сітку будівлі.

Стінові конструкції — навісного типу, виконані з легких огорожувальних панелей з утепленням і облицюванням. Така система дозволяє ефективно забезпечити теплозахист і одночасно формувати сучасний архітектурний образ фасадів.

Особливу увагу в конструкції комплексу приділено експлуатованій покрівлі. Вона має багат шарову структуру, що включає гідроізоляцію, теплоізоляцію, захисну стяжку та фінішне покриття з тротуарної плитки або технічних настилів. Експлуатована покрівля використовується як зона рекреації для відвідувачів і персоналу. Також передбачено систему внутрішнього вводовідведення с плоскої покрівлі. Для цього, по площі покрівлі, з розрахунку один зливний стояк на 150-180 м², рівномірно розміщують зливні воронки. [31]

Зовнішні стіни проектується як не несучі огорожувальні конструкції. Застосовано вентилявані фасадні системи. Для покращення естетичних та функціональних характеристик фасадів передбачено використання великоформатного скління: у зонах фойє, входів та рекреаційного призначення передбачені панорамні скляні фасади з енергозберігаючими склопакетами. Це сприяє ефективному денному освітленню приміщень, візуальному контакту внутрішнього простору з оточенням та створенню відкритої.

7. ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ

7.1. Теплогазопостачання і вентиляція

При розробці спортивного комплексу газопостачання не передбачається, оскільки об'єкт орієнтований на використання енергоефективних та безпечних джерел енергії. Основні технологічні процеси у харчоблоці реалізуються за допомогою електроплит, що відповідає сучасним вимогам безпеки та екологічності.

Для основних залів (тренажерних, ігрових, глядацьких трибун) передбачено механічну припливно-витяжну систему вентиляцію з рекуперацією тепла, що дозволяє ефективно керувати мікрокліматом і зменшити тепловтрати. А в менш навантажених приміщеннях таких, як коридори, службові блоки, допоміжні кімнати можливе поєднання природної та механічної вентиляції.

7.2. Водопостачання, водовідведення і опалення

Комплекс підключений до централізованих мереж міського водопроводу та каналізації, відповідно до вимог ДБН В.2.5-74:2013. Система водопостачання забезпечує подачу холодної та гарячої води до всіх необхідних точок — душових, санвузлів, побутових та технічних приміщень.

Система водовідведення побудована з урахуванням розділення побутової та дощової каналізації. Побутова каналізація підключена до центральної міської мережі, згідно з вимогами щодо нахилу труб, розміщення ревізійних колодязів та запобігання зворотному току стічних вод.

Опалення здійснюється за допомогою двотрубною водяною системою. Тепло подається від централізованої котельні або місцевої ТЕЦ. У зонах із високою потребою в теплі (великі зали) встановлено радіатори з регуляторами температури, у службових зонах — низькотемпературне опалення з панельними приладами. Також передбачено зовнішнє протипожежне водопостачання згідно з вимогами пожежної безпеки: на території розміщено пожежні гідранти, а в самій будівлі — стояки з пожежними кранами, що обслуговують усі рівні споруди.

8. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Під час проєктування спортивного комплексу було враховано всі вимоги безпеки праці згідно з ДБН А.3.2-2-2009. Зокрема, забезпечено безпечні евакуаційні виходи, відповідне освітлення, системи пожежної сигналізації та протипожежного водопостачання. Запроєктовані шляхи евакуації мають протипожежні тамбури, а на території передбачено проїзд для пожежної техніки шириною не менше 6 метрів.

Щодо охорони довкілля, проєкт передбачає мінімізацію негативного впливу на навколишнє середовище. Це досягається завдяки використанню сертифікованих будівельних матеріалів із низьким рівнем викидів, системами енергоощадного опалення. Для зменшення шумового забруднення застосовано звукопоглинаючі елементи в зоні трибун і залів. Передбачено озеленення території та використання інфільтраційних систем для дощових вод. Електропостачання комплексу базується на енергоефективних рішеннях.

Освітлення реалізоване через LED-світильники з автоматичним регулюванням інтенсивності залежно від природного світла. На даху встановлені сонячні панелі, які здатні покривати основні потреби комплексу в електроенергії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архітектурна типологія громадських будинків і споруд: навчальний посібник / Ковальський Л. М., А. Ю. Дмитренко, В. М. Лях, Г.Л. Ковальська, Кащенко Т.О. - К., 2017. – 481 с.
2. Гетун Г.В., Архітектура будівель та споруд. Книга 1. Основи проектування. Підручник. - К.: КОНДОР, - 2011. – 378 с.
3. Конструкції будівель та споруд. Світлопрозорі фасадні системи : Методичні до самостійного вивчення дисциплін «Ефективні сучасні матеріали», «Конструкція будівель та споруд» і розробки індивідуальних та курсових робіт, рішень дипломного проектування для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. ; укладачі О. В. Кривенко, Ю. В. Козак, Н. Ф. Козак, Г. О. Венедиктова, О. В. Степанов. - Київ : КНУБА, 2024. - 33 с. - Бібліогр. : с. 28-33.
4. Нойферт Е. Будівельне проектування : Пер. з нім. — 42-е вид., перероблене та доповнене. — М.: Видавництво “Архітектура-С”, 2020. — 612с., іл.
5. Тімохін В.О. Основи містобудування: навчальний посібник / 54 В.О. Тімохін. Київ, 1996. Т. 216
6. Основи дизайну архітектурного середовища: Підручник / Тімохін В. О., Шебек Н. М., Малік Т. В. та ін. – К.: КНУБА, 2010. – 400 с.
7. ДБН А.3.2-2-2009 - “Охорона праці і промислова безпека у будівництві. Основні положення”
8. ДБН Б.2.2-12:2019 - “Планування і забудова територій”
9. ДБН В.1.1-7:2016 - “Пожежна безпека об’єктів будівництва. Загальні вимоги”
10. ДБН В.2.2-9:2018 - “Громадські будинки і споруди. Основні положення”
11. ДБН В.2.2-13:2003 - “Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди”
12. ДБН В.2.2-40:2018 - ”Інклюзивність будівель і споруд “
13. ДБН В.2.3-15:2007 - “Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів”
14. ДБН В.2.5-28:2018 - “Природне і штучне освітлення”

15. ДБН В.2.5-67:2013 - “Опалення, вентиляція та кондиціонування”
16. ДБН В.2.6-98:2009 - “Бетонні та залізобетонні конструкції”
17. ДБН В.2.6-198:2014 - “Сталеві конструкції”
18. ДСТУ 2293:2014 Охорона праці. Терміни та визначення основних понять
19. ДСТУ Б В.2.6-200:2014 “Конструкції металеві будівельні. Вимоги до монтажу”
20. Sport Centre Jules Ladoumegue / Dietmar Feichtinger Architectes
[Електронний ресурс] . — Режим доступу:
<https://www.archdaily.com/601683/sport-centre-jules-ladoumegue-dietmar-feichtinger-architectes>
21. Sports Facility / Batlleiroig [Електронний ресурс] . — Режим доступу:
<https://www.archdaily.com/349271/sports-facility-batlle-i-roig-arquitectes>
22. BIT Sports Center / Atelier Alter Architects [Електронний ресурс] . — Режим доступу:
https://www.archdaily.com/946387/bit-sports-center-atelier-alter-architects?ad_source=search&ad_medium=projects_tab
23. Rudong Sports Center / TJAD [Електронний ресурс] . — Режим доступу:
https://www.archdaily.com/914691/rudong-sports-center-tjad?ad_source=search&ad_medium=projects_tab?ad_source=myad_bookmarks&ad_medium=bookmark-open
24. Estuari Sport Complex / archicentre [Електронний ресурс] . — Режим доступу:
https://www.archdaily.com/993049/estuari-sport-complex-archicentre?ad_source=search&ad_medium=projects_tab
25. Sports Building Erasmus University Rotterdam / VenhoevenCS
[Електронний ресурс] . — Режим доступу:
https://www.archdaily.com/994130/sports-building-erasmus-university-rotterdam-venhoevencs?ad_source=search&ad_medium=projects_tab
26. Tochigi Sports Park East Area / AZUSA SEKKEI + TAISEI DESIGN Planners Architects & Engineers + ANDO Architectural Design Office
[Електронний ресурс] . — Режим доступу:

https://www.archdaily.com/969959/tochigi-sports-park-east-area-azusa-sekkei-plus-taisei-design-planners-architects-and-engineers-plus-ando-architectural-design-office?ad_source=search&ad_medium=projects_tab

27. Головна сторінка стадіону “Арена львів” [Електронний ресурс] . — Режим доступу:
<https://arenalviv.com.ua>
28. Реконструкція з надбудовою спортивного комплексу [Електронний ресурс] . — Режим доступу:
<https://vr-group.com.ua/project/rekonstruktsiya-z-nadbudovoyu-sportyvnoho-kompleksu-dynamo/>
29. Будівництво нового стадіону ФК "Полісся" у Житомирі — підготовчі роботи завершені [Електронний ресурс] . — Режим доступу:
<https://suspilne.media/zhytomyr/937703-budivnictvo-novogo-stadionu-fk-polissa-u-zitomiri-pidgotovci-roboti-zaverseni/>
30. «Полісся» презентувало проєкт нового стадіону [Електронний ресурс] . — Режим доступу:
<https://www.ukrinform.ua/rubric-sports/3801788-polissa-prezentovalo-proekt-novogo-stadionu.html>
31. Київські острови та прибережні урочища на Дніпрі – погляд крізь віки [Електронний ресурс] . — Режим доступу:
<https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/Kyiv/Islands/History/dnipro-history-1921-1941/south-floodplane-kyiv-1921-1941.html>
32. Історія промислового Подолу: від заводів до креативних просторів [Електронний ресурс] . — Режим доступу:
<https://hmarochos.kiev.ua/2019/03/18/istoriya-promyslovogo-podolu-vid-pershyh-zavodiv-do-bariv-ta-kreatyvnyh-prostoriv/>
33. Що собою являє покрівля для експлуатації? [Електронний ресурс] . — Режим доступу:
<https://pobuduj.com.ua/uk/article/chto-takoe-eksplyatiryemaya-krovlya/>

34. Проект Телички, архітектурне бюро ZOTOV&CO [Електронний ресурс] . —

Режим доступу:

<https://zotov.com.ua/telychka>

Візуалізація об'єкту

Інтер'єрне рішення

Довідка перевірки на плагіат